



Bruxelles, 1.3.2023.  
COM(2023) 127 final

ANNEXES 1 to 7

## **PRILOZI**

### **Prijedlogu DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

**o vozačkim dozvolama, izmjeni Direktive (EU) 2022/2561 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Komisije (EU) br. 383/2012**

{SEC(2023) 350 final} - {SWD(2023) 128 final} - {SWD(2023) 129 final}

## **PRILOG I.**

### **ODREDBE O VOZAČKIM DOZVOLAMA KOJE IZDAJU DRŽAVE ČLANICE**

#### **DIO A.1: OPĆE SPECIFIKACIJE ZA FIZIČKU VOZAČKU DOZVOLU**

- (1) Fizičke značajke kartice obrasca vozačke dozvole Unije moraju biti u skladu s normama ISO 7810 i ISO 7816-1.

Kartica se izrađuje od polikarbonata.

Metode za ispitivanje značajki vozačkih dozvola u svrhu potvrđivanja njihove usklađenosti s međunarodnim normama, trebaju biti u skladu s normom ISO 10373.

- (2) Dozvola mora imati dvije strane i biti u skladu s obrascem na slici 1.

*1. strana* *2. strana*

1. Name, 2. First name, 3. Date and place of birth, 4a. Date of issue, 4b. Date of expiry, 4c. License number, 10. Valid from, 11. Valid to, 12. Category

*Slika 1.: Obrazac vozačke dozvole EU-a*

- (3) Dozvola sadržava informacije navedene u dijelu D kako slijedi:

Prva strana sadržava:

- (a) riječi „vozačka dozvola” tiskane velikim slovima na jeziku ili jezicima države članice koja izdaje dozvolu;
- (b) ime države članice koja izdaje dozvolu (nije obvezno);
- (c) razlikovnu oznaku države članice koja izdaje dozvolu, tiskanu u negativu u plavom pravokutniku i okruženu s 12 žutih zvjezdica, kako je utvrđeno u dijelu D točki 1.;
- (d) informacije koje se odnose na izdanu dozvolu (polja od 1 do 9), kako je utvrđeno u dijelu D točki 3.;
- (e) riječi „obrazac Europske unije” na jeziku (jezicima) države članice koja je izdala dozvolu i riječi „vozačka dozvola” na drugim jezicima Europske unije, tiskane u ružičastoj boji tako da čini pozadinu dozvole, kako je utvrđeno u dijelu D točki 2.

Druga strana sadržava:

- (f) informacije koje se odnose na kategorije izdane dozvole (polja od 9 do 12), kako je utvrđeno u dijelu D točki 4.;
- (g) informacije koje se odnose na upravljanje dozvolom (polja 13 i 14), kako je utvrđeno u dijelu D točki 5.;

- (h) objašnjenje sljedećih numeriranih polja koja se pojavljuju na 1. i 2. strani dozvole: 1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 5, 10, 11 i 12.

Ako država članica želi te podatke unijeti na nacionalnom jeziku koji nije jedan od sljedećih jezika: bugarski, češki, danski, engleski, estonski, finski, francuski, grčki, hrvatski, latvijski, litavski, mađarski, malteški, nizozemski, njemački, poljski, portugalski, rumunjski, slovački, slovenski, španjolski, švedski i talijanski, izrađuje dvojezičnu inačicu dozvole upotrebom jednog od prethodno navedenih jezika, ne dovodeći u pitanje druge odredbe ovog Priloga.

Na obrascu vozačke dozvole Europske unije treba namijeniti prostor koji omogućuje eventualno uvođenje mikročipa ili sličnog računalnog uređaja odnosno eventualni otisak QR koda.

Referentne boje su sljedeće:

- plava: Pantone Reflex Blue;
- žuta: Pantone Yellow.

(4) Posebne odredbe

(a) Ako imatelj vozačke dozvole koju je izdala država članica u skladu s ovim Prilogom ima uobičajeno boravište u drugoj državi članici, ta država članica može u dozvolu unijeti informacije koje su potrebne za upravne poslove povezane s dozvolom ako takvu vrstu informacija unosi i u dozvole koje sama izdaje i ako za tu svrhu ostane dovoljno prostora.

(b) Države članice mogu dodati boje ili oznake, kao što su crtični kodovi ili nacionalni simboli, ne dovodeći u pitanje druge odredbe ovog Priloga. Države članice o tome obavješćuju Komisiju.

U kontekstu uzajamnog priznavanja vozačkih dozvola crtični kod ne smije sadržavati druge informacije osim onih koje se već mogu pročitati na vozačkoj dozvoli ili koje su ključne za postupak izdavanja vozačke dozvole.

(c) Informacije sadržane na prednjoj i stražnjoj strani kartice moraju biti čitljive prostim okom, s tim da se za polja od 9 do 12 na drugoj strani upotrebljava najmanja visina slova od 5 točaka.

## **DIO A.2: SPECIFIKACIJE ZA ZAŠTITU OD KRIVOTVORENJA ZA FIZIČKU VOZAČKU DOZVOLU**

(1) Fizičku sigurnost vozačkih dozvola ugrožavaju:

- (a) izrada lažnih kartica: stvaranje novog predmeta koji se umnogome podudara s ispravom, bilo da se izrađuje od novih dijelova ili kopiranjem izvorne isprave,
- (b) mijenjanje sadržaja: promjena vlasništva izvorne isprave, npr. izmjene nekih podataka otisnutih na ispravi.

(2) Ukupnu sigurnost osigurava sustav kao cjelina, a sastoji se od postupka podnošenja zahtjeva, prijenosa podataka, materijala od kojeg je kartica izrađena, tehnike tiskanja, minimalnog seta različitih sigurnosnih značajki i postupka personalizacije.

(3) Materijal koji se koristi za vozačke dozvole osigurava se protiv krivotvorenja upotrebom sljedećih tehnika (obvezne sigurnosne značajke):

- (a) tijela kartica ne smiju reflektirati UV zrake,
  - (b) sigurnosni uzorak pozadine mora biti otporan na krivotvorenje skeniranjem, tiskanjem ili kopiranjem, koristi se dugin tisak s višebojnim sigurnosnim tintama te pozitiv i negativ tisak „guilloche”. Uzorak se ne smije sastojati od primarnih boja (CMYK), mora sadržavati složeni dizajn uzorka s najmanje dvije posebne boje i uključivati mikropismo;
  - (c) optički promjenjivi elementi koji pružaju odgovarajuću zaštitu od kopiranja i mijenjanja fotografije;
  - (d) lasersko graviranje;
  - (e) u području fotografije, sigurnosni dizajn pozadine i fotografija moraju se preklapati barem po njezinom rubu (oslabljujući uzorak).
- (4) Osim toga, materijal koji se koristi za izradu vozačkih dozvola treba zaštititi od krivotvorenja korištenjem najmanje tri sljedeće tehnike (dodatne sigurnosne značajke):
- (a) tinte koje mijenjaju boju pod različitim kutom gledanja\*;
  - (b) termokromatske boje\*;
  - (c) posebni hologrami\*;
  - (d) varijabilne laserske slike\*;
  - (e) ultraljubičasta fluorescentna tinta, vidljiva i prozirna;
  - (f) tisak u duginim bojama;
  - (g) digitalni vodeni žig u pozadini;
  - (h) infracrveni ili fosforescentni pigmenti;
  - (i) opipljivi znakovi, simboli ili uzorci\*.
- (5) Države članice mogu uvesti dodatne sigurnosne značajke. U osnovi prednost treba dati tehnikama označenima zvjezdicom jer službenicima kaznenog progona omogućuju provjeru valjanosti kartice bez posebnih sredstava.

## **DIO B: SPECIFIKACIJE ZA MIKROČIP KOJI SE UVODI KAO DIO FIZIČKE VOZAČKE DOZVOLE**

- (1) Mikročip i podaci sadržani u mikročipu, uključujući dodatne informacije predviđene nacionalnim pravom države članice koje se odnose na vozačke dozvole, moraju biti u skladu s odredbama dijela B.1.
- (2) Popis primjenljivih normi za vozačke dozvole opremljene mikročipom utvrđen je u dijelu B.2.
- (3) Vozačke dozvole opremljene mikročipom podvrgavaju se postupku EU homologacije u skladu s odredbama utvrđenima u dijelu B.3.
- (4) Kad su ispunjene sve odgovarajuće odredbe o EU homologaciji u vezi s vozačkom dozvolom opremljenom mikročipom u skladu sa stavcima od 1. do 3., države članice proizvođaču ili njegovu predstavniku izdaju certifikat o EU homologaciji.

- (5) Prema potrebi, posebno kako bi se osigurala sukladnost s odredbama ovog dijela, država članica može povući certifikat o EU homologaciji koji je izdala.
- (6) Certifikati o EU homologaciji i obavijest o njihovu povlačenju moraju biti u skladu s obrascem utvrđenim u dijelu B.4.
- (7) Komisiju se obavješćuje o svim izdanim ili povučenim certifikatima o EU homologaciji. U slučaju povlačenja navodi se detaljan razlog.  
Komisija obavješćuje države članice o svim povučenim EU homologacijama.
- (8) Certifikati o EU homologaciji koje su izdale države članice uzajamno se priznaju.
- (9) Ako država članica utvrdi da znatan broj vozačkih dozvola s mikročipom opetovano nije u skladu s ovim dijelom Priloga I., ta država članica o tome obavješćuje Komisiju. Pritom mora biti naveden odgovarajući broj certifikata o EU homologaciji tih vozačkih dozvola te opis neusklađenosti. Komisija bez nepotrebne odgode obavješćuje sve ostale države članice o činjenicama o kojima je obaviještena u skladu s ovim stavkom.
- (10) Država članica koja je izdala navedene vozačke dozvole istražuje problem bez odgode i poduzima odgovarajuće korektivne radnje, uključujući povlačenje certifikata o EU homologaciji ako je to potrebno.

## DIO B.1: Opći zahtjevi za vozačke dozvole opremljene mikročipom

Opći zahtjevi za vozačke dozvole opremljene mikročipom iz ovog Priloga temelje se na međunarodnim normama, posebno normama ISO/IEC serije 18013. Oni obuhvaćaju:

- (a) specifikacije za mikročip i logičku strukturu podataka na mikročipu;
- (b) specifikacije za usklađene i dodatne podatke koji se spremaju;
- (c) specifikacije u vezi s mehanizmima zaštite podataka za digitalno spremljene podatke na mikročipu.

### 1. POKRATE

Kratica	Značenje
AID	Identifikator aplikacije (eng. <i>Application Identifier</i> )
BAP	Osnovna zaštita pristupa (eng. <i>Basic Access Protection</i> )
DG	Skupina podataka (eng. <i>Data Group</i> )
EAL 4+	Osiguranje evaluacije proširene razine 4 (eng. <i>Evaluation Assurance Level 4 Augmented</i> )
EF	Osnovna datoteka (eng. <i>Elementary File</i> )
EFID	Identifikator osnovne datoteke (eng. <i>Elementary File Identifier</i> )
eMRTD	Strojno čitljive putne isprave (eng. <i>Machine Readable Travel Documents</i> )
ICC	Kartica s integriranim sklopom (eng. <i>Integrated Circuit Card</i> )
ISO	Međunarodna organizacija za normizaciju (eng. <i>International Standard Organisation</i> )
LDS	Logička struktura podataka (eng. <i>Logical Data Structure</i> )
PICC	Kartica s udaljenim integriranim sklopom (eng. <i>Proximity Integrated Circuit Card</i> )
PIX	Vlasničko produljenje identifikatora aplikacije (eng. <i>Proprietary Application Identifier Extension</i> )
RID	Registrirani identifikator aplikacije (eng. <i>Registered Application Identifier</i> )

SOd	Sigurnosni objekt dokumenta (eng. <i>Document Security Object</i> )
-----	---

## **2. PODACI SPREMLJENI NA MIKROČIPU**

### **(1) Usklađeni obvezni i neobvezni podaci o vozačkoj dozvoli**

Na mikročipu se pohranjuju usklađeni podaci o vozačkoj dozvoli navedeni u dijelu D. Ako država članica odluči u vozačku dozvolu uključiti podatke označene kao neobvezne u dijelu D, te se stavke pohranjuju na mikročipu.

### **(2) Dodatni podaci**

Države članice mogu na mikročipu pohraniti dodatne podatke koje predviđa njihovo nacionalno zakonodavstvo o vozačkim dozvolama. O tome izvješćuju Komisiju.

## **3. MIKROČIP**

### **(1) Vrsta medija za pohranu**

Medij za pohranu podataka o vozačkoj dozvoli je mikročip s kontaktim, beskontaktnim ili kombiniranim kontaktim i beskontaktnim (dvojnim) sučeljem, kako je navedeno u dijelu B.2 stavci 1.

### **(2) Aplikacije**

Svi podaci na mikročipu pohranjuju se u elektroničkim aplikacijama. Sve aplikacije na mikročipu identificiraju se jedinstvenom oznakom zvanom identifikator aplikacije (AID) kako je navedeno u dijelu B.2 stavci 2.

#### **(a) Aplikacija vozačke dozvole EU-a**

Obvezni i neobvezni podaci o vozačkoj dozvoli, kako su navedeni u Prilogu I. dijelu D, pohranjuju se u tome namijenjenu aplikaciju vozačke dozvole EU-a. AID za aplikaciju vozačke dozvole EU-a je:

„A0 00 00 04 56 45 44 4C 2D 30 31”,

sastoji se od sljedećeg:

- registriranog identifikatora aplikacije (RID) za Europsku komisiju: „A0 00 00 04 56”;
- vlasničkog produljenja identifikatora aplikacije (PIX) za aplikaciju vozačke dozvole EU-a: „45 44 4C 2D 30 31” (EDL-01).

Podaci se grupiraju u skupine podataka (DG-i) kao dio logičke strukture podataka (LDS).

DG-i se pohranjuju kao osnovne datoteke (EF-i) u aplikaciju vozačke dozvole EU-a te se zaštićuju u skladu s dijelom B.2 stavkom 3.

#### **(b) Ostale aplikacije**

Ostali dodatni podaci pohranjuju se u jednu ili više namjenskih aplikaciju, osim aplikacije vozačke dozvole EU-a. Svaka takva aplikacija identificira se jedinstvenim AID-om.

## **4. LOGIČKA STRUKTURA PODATAKA APLIKACIJE VOZAČKE DOZVOLE EU-a**

### **(1) Logička struktura podataka**

Podaci o vozačkoj dozvoli spremaju se na mikročipu u logičkoj strukturi podataka (LDS) iz dijela B.2 stavke 4. U ovoj se točki određuju dodatni zahtjevi za obvezne i dodatne DG-e.

Svaki DG pohranjuje se u jednom EF-u. EF-ovi koji se koriste za aplikaciju vozačke dozvole EU-a identificiraju se identifikatorima osnovne datoteke (EFID-ima) i kratkim identifikatorima EF kako su navedeni u dijelu B.2 stavci 5.

(2) Obvezne skupine podataka

Obvezni i neobvezni podatkovni elementi pohranjuju se u sljedećim DG-ima:

- (a) DG 1: svi obvezni i neobvezni podatkovni elementi kako su otisnuti na dokumentu, osim fotografije lica i potpisa,
- (b) DG 5: potpis imatelja dozvole;
- (c) DG 6: fotografija lica vlasnika dozvole.

Podaci iz DG-a 1 strukturiraju se kako je navedeno u točki 6. i kako je navedeno u dijelu B.2 stavci 6. Podaci sadržani u DG-u 5 i DG-u 6 pohranjuju se u skladu sa specifikacijama iz dijela B.2, stavke 7.

(3) Dodatne skupine podataka

Dodatni podatkovni elementi, ako su predviđeni nacionalnim zakonodavstvom država članica o vozačkim dozvolama, pohranjuju se u sljedećim DG-ima:

- (a) DG 2: pojedinosti o imatelju dozvole, osim za biometrijske podatke,
- (b) DG 3: pojedinosti o tijelu izdavatelju;
- (c) DG 4: fotografija lica;
- (d) DG 7: biometrijski podaci o otisku prsta imatelja dozvole;
- (e) DG 8: biometrijski podaci o šarenici oka vlasnika dozvole;
- (f) DG 11: ostale pojedinosti, poput punog imena imatelja dozvole ispisanog nacionalnim slovima.

Podaci sadržani u navedenim DG-ima pohranjuju se u skladu sa specifikacijama iz dijela B.2 stavke 8.

## **5. MEHANIZMI ZA SIGURNOST PODATAKA**

Odgovarajući mehanizmi koriste se za potvrđivanje vjerodostojnosti i integriteta mikročipa i podataka na njemu te za ograničavanje pristupa podacima o vozačkoj dozvoli.

Podaci na mikročipu zaštićeni su u skladu sa specifikacijama iz dijela B.2 stavke 3. U ovom se odjeljku određuju dodatni zahtjevi koje treba ispuniti.

### **(1) Provjera vjerodostojnosti**

#### **(a) Obvezna pasivna autentifikacija**

Svi DG-i pohranjeni u aplikaciji vozačke dozvole EU-a zaštićuju se pasivnom autentifikacijom.

Podaci koji se odnose na pasivnu autentifikaciju moraju biti u skladu sa zahtjevima navedenima u dijelu B.2 stavci 9.

#### **(b) Neobvezna aktivna autentifikacija**

Mehanizmi neobvezne aktivne autentifikacije primjenjuju se kako bi se osiguralo da izvorni mikročip nije zamijenjen.

### **(2) Zabrana pristupa**

#### **(a) Obvezna osnovna zaštita pristupa**

Mehanizam osnovne zaštite pristupa (BAP) primjenjuje se za sve podatke u aplikaciji vozačke dozvole EU-a. Zbog interoperabilnosti s postojećim sustavima, poput onoga koji koristi strojno čitljive putne isprave (eMRTD) obvezno se mora koristiti jednolinijska strojno čitljiva zona (MRZ), kako je navedeno u dijelu B.2 stavci 10.

Ključ dokumenta Kdoc koji se koristi za pristup čipu stvara jednolinijski MRZ, koji se može unijeti ručno ili uporabom čitača za optičko prepoznavanje znakova (OCR). Primjenjuje se konfiguracija BAP 1 utvrđena za jednolinijski MRZ kako je navedeno u dijelu B.2 stavci 10.

#### **(b) Uvjetna proširena kontrola pristupa**

Ako su osobni podaci iz članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/679 pohranjeni na mikročipu, pristup takvim podacima štiti se dodatnim mjerama.

Mehanizmi proširene kontrole pristupa moraju biti u skladu sa specifikacijama iz dijela B.2 stavke 11.

### **(3) Infrastruktura javnih ključeva (PKI) za vozačke dozvole opremljene mikročipom**

Države članice uspostavljaju potrebne nacionalne mjere za upravljanje javnim ključevima, u skladu s Prilogom A normi ISO 18013\_3.

## **6. PRIKAZ PODATAKA**

### **(1) Formatiranje podataka u DG-u 1**

Oznaka	L	Vrijednost				Kodiranje	M/O
61	V	Podatkovni elementi u DG-u 1 (ugniježđeni)					
		Oznaka	L	Vrijednost			
		5F 01	V	Homologacijski broj		ans	M
		5F 02	V	Konstruirani podatkovni objekt demografskih podatkovnih elemenata			M
				Oznaka	L	Vrijednost	
				5F 03	3	Država članica koja izdaje dozvolu	
				5F 04	V	Prezime(na) imatelja	
				5F 05	V	Druga imena imatelja	
				5F 06	4	Datum rođenja (ddmmgggg)	
				5F 07	V	Mjesto rođenja	
				5F 08	3	Nacionalnost	
				5F 09	1	Spol	
				5F 0A	4	Datum izdavanja dozvole (ddmmgggg)	
				5F 0B	4	Datum isteka dozvole (ddmmgggg)	
				5F 0C	V	Tijelo izdavatelj	
				5F 0D	V	Administrativni broj (osim broja dokumenta)	
				5F 0E	V	Broj dokumenta	
				5F 0F	V	Stalno mjesto boravišta ili poštanska adresa	
		7F 63	V	Konstruirani podatkovni objekt kategorija vozila/ograničenja/uvjeta			M
				Oznaka	L	Vrijednost (kodirana, kako je definirano ispod)	
				02	1	Broj kategorija/ograničenja/uvjeta	
				87	V	Kategorija/ograničenje/uvjet	
				87	V	Kategorija/ograničenje/uvjet	
				...	...	...	
				87	V	Kategorija/ograničenje/uvjet	

(2) Logički oblik zapisa

Kategorije povezane s vozilima, ograničenjima ili uvjetima prikupljaju se u podatkovni objekt slijedeći strukturu iz sljedeće tablice:

Kod kategorije vozila	Datum izdavanja	Datum isteka	Kod	Znak	Vrijednost
-----------------------	-----------------	--------------	-----	------	------------

pri čemu:

- kodovi kategorija vozila prikazani su kako je definirano u članku 6. (na primjer AM, A1, A2, A, B1, B itd.);
- za svaku kategoriju vozila datum izdavanja prikazan je u obliku DDMMGGGG (dan u dvije znamenke, nakon čega slijedi mjesec u dvije znamenke, nakon čega slijedi godina u četiri znamenke);
- za svaku kategoriju vozila datum isteka prikazan je u obliku DDMMGGGG (dan u dvije znamenke, nakon čega slijedi mjesec u dvije znamenke, nakon čega slijedi godina u četiri znamenke);
- kod, znak i vrijednost odnose se na dodatne informacije ili ograničenja povezana s kategorijom vozila ili vozačem.

#### **DIO B.2: Popis primjenljivih normi za vozačke dozvole opremljene medijem za pohranu**

Stavka	Predmet	Zahtjev	Primjenljivo na
1	Sučelje, organizacija i naredbe medija za pohranu	ISO/IEC serija 7816 (kontaktni), ISO/IEC serija 14443 (beskontaktni) kako je navedeno u ISO/IEC 18013-2:2008, Prilog C	Dio B.1, točka 3. podtočka (1)
2	Identifikator aplikacije	ISO/IEC 7816-5:2004	Dio B.1, točka 3. podtočka (2)
3	Mehanizmi za sigurnost podataka	ISO/IEC 18013-3:2009	Dio B.1, točka 3. podtočka (2) podpodtočka (a) Dio B.1, točka 5.
4	Logička struktura podataka	ISO/IEC 18013-2:2008	Dio B.1, točka 4. podtočka (1)
5	Identifikatori osnovne datoteke	ISO/IEC 18013-2:2008 tablica C.2	Dio B.1, točka 4. podtočka (1)
6	Prikaz podataka za DG 1	ISO 18013-2:2008, Prilog C.3.8.	Dio B.1, točka 4. podtočka (2) Dio B.1, točka 6. podtočka (1)

7	Prikaz obveznih podataka za DG 5 i DG 6	ISO/IEC 18013-2:2008, Prilog C.6.6. i Prilog C.6.7., fotografija lica i potpisa pohranjuje se u JPEG ili JPEG2000 formatu	Dio B.1, točka 4. podtočka (2)
8	Prikaz neobveznih i dodatnih podataka	ISO/IEC 18013-2:2008, Prilog C	Dio B.1, točka 4. podtočka (3)
9	Pasivna autentifikacija	ISO/IEC 18013-3:2009, točka 8.1., podaci se pohranjuju u EF.SOD (sigurnosni objekt dokumenta) u LDS-u	Dio B.1, točka 5. podtočka (1) podpodtočka (a)
10	Osnovna zabrana pristupa	ISO/IEC 18013-3:2009 i njegova izmjena 1	Dio B.1, točka 5. podtočka (2) podpodtočka (a)
	Konfiguracija osnovne zabrane pristupa	ISO/IEC 18013-3:2009, Prilog B.8.	
11	Prošireno ograničenje pristupa	Tehnička smjernica TR-03110, Napredni sigurnosni mehanizmi za strojno čitljive putne isprave – Proširena kontrola pristupa (EAC), verzija 1.11	Dio B.1, točka 5. podtočka (2) podpodtočka (b)
12	Ispitne metode	ISO 18013-4:2011	Dio B.3, točka 1.
13	Sigurnosni certifikat	Osiguranje evaluacije proširene razine 4 (EAL 4+) ili jednako	Dio B.3, točka 2.
14	Certifikat o funkcionalnosti	Testiranje pametne kartice u skladu s ISO serijom 10373	Dio B.3, točka 3.

### **DIO B.3: Postupak za EU homologaciju vozačkih dozvola opremljenih mikročipom**

#### **1. OPĆE ODREDBE**

Proizvođači koji podnose zahtjev za EU homologaciju vozačkih dozvola opremljenih mikročipom predaju sigurnosni certifikat i certifikat o funkcionalnosti.

O svakoj planiranoj promjeni proizvodnog procesa, što uključuje softver, tijelo koje je dodijelilo homologaciju mora biti prethodno obaviješteno. Tijelo može zahtijevati daljnje informacije i testove prije prihvaćanja promjene.

Testovi se moraju vršiti u skladu s metodama utvrđenima u stavci 12. dijela B.2.

#### **2. SIGURNOSNI CERTIFIKAT**

Za sigurnosnu evaluaciju mikročipovi vozačke dozvole procjenjuju se u skladu s kriterijima iz dijela B.2 stavke 13.

Sigurnosni certifikat izdaje se tek nakon uspješne evaluacije da je mikročip otporan na pokušaje krivotvorenja ili izmjene podataka.

### **3. CERTIFIKAT O FUNKCIONALNOSTI**

Funkcionalna evaluacija vozačkih dozvola opremljenih mikročipom provodi se laboratorijskim ispitivanjima u skladu s kriterijima iz dijela B.2 stavke 14.

Države članice pri stavljanju mikročipa u vozačke dozvole osiguravaju da su ispunjeni odgovarajuće funkcionalne norme i zahtjevi iz dijela B.1.

Certifikat o funkcionalnosti izdaje se proizvođaču ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- postoji valjani sigurnosni certifikat za mikročip,
- usklađenost sa zahtjevima iz dijela B.2 je dokazana,
- funkcionalna ispitivanja uspješno su obavljena.

Odgovarajuće tijelo države članice odgovorno je za izdavanje certifikata o funkcionalnosti. Na certifikatu o funkcionalnosti navedeni su identitet tijela izdavatelja, identitet podnositelja zahtjeva, identifikacija mikročipa i detaljan popis ispitivanja i njihovih rezultata.

### **4. CERTIFIKAT O EU HOMOLOGACIJI**

#### **(1) Obrazac certifikata**

Države članice dostavljaju certifikat o EU homologaciji po predočanju sigurnosnog certifikata i certifikata o funkcionalnosti kako je predviđeno u ovom Prilogu. Certifikati o EU homologaciji moraju biti u skladu s obrascem u dijelu B.4.

#### **(2) Sustav brojčanog označavanja**

Sustav brojčanog označavanja za EU homologaciju sastoji se od:

(a) slova „e” iza kojega slijedi razlikovni broj za državu članicu koja je odobrila EU homologaciju:

- |    |                |
|----|----------------|
| 1  | za Njemačku;   |
| 2  | za Francusku;  |
| 3  | za Italiju;    |
| 4  | za Nizozemsku; |
| 5  | za Švedsku;    |
| 6  | za Belgiju;    |
| 7  | za Mađarsku;   |
| 8  | za Češku;      |
| 9  | za Španjolsku; |
| 12 | za Austriju;   |
| 13 | za Luksemburg; |
| 17 | za Finsku;     |
| 18 | za Dansku;     |

- 19 za Rumunjsku;
- 20 za Poljsku;
- 21 za Portugal;
- 23 za Grčku;
- 24 za Irsku;
- 25 za Hrvatsku;
- 26 za Sloveniju;
- 27 za Slovačku;
- 29 za Estoniju;
- 32 za Latviju;
- 34 za Bugarsku;
- 36 za Litvu;
- 49 za Cipar;
- 50 Za Maltu;

- (b) slova DL kojima prethodi crtica i nakon kojih slijede dvije brojke koje označavaju redni broj dodijeljen ovom Prilogu ili najnovijoj većoj tehničkoj izmjeni ovog Priloga. Redni broj za ovaj Prilog je 00;
- (c) jedinstvenog identifikacijskog broja EU homologacije koji je dodijelila država članica izdavateljica.

Primjer sustava brojčanog označavanja EU homologacije: e50-DL00 12345

Broj odobrenja pohranjuje se na mikročipu u DG 1 za svaku vozačku dozvolu koja ima takav mikročip.

#### **DIO B.4: Obrazac certifikata o EU homologaciji za vozačke dozvole opremljene mikročipom**

Ime nadležnog tijela: ...

Obavijest o (\*):

— odobrenju

— povlačenju odobrenja

vozačke dozvole EU-a opremljene mikročipom

Br. odobrenja: ...

1. Trgovačka ili zaštitna oznaka: ...

2. Ime modela: ...

3. Ime proizvođača ili njegova predstavnika, ako je primjenljivo: ...

...

4. Adresa proizvođača ili njegova predstavnika, ako je primjenljivo: ...

...

5. Izvješća o laboratorijskim ispitivanjima:

5.1 Sigurnosni certifikat br.: Datum: ...

Izdavatelj: ...

5.2 Certifikat o funkcionalnosti br.: Datum: ...

Izdavatelj: ...

6. Datum odobrenja: ...

7. Datum povlačenja odobrenja: ...

8. Mjesto: ...

9. Datum: ...

10. Opisni dokumenti u Prilogu: ...

11. Potpis: ...

(\* ) Označiti odgovarajuće polje.

## DIO C: SPECIFIKACIJE ZA MOBILNU VOZAČKU DOZVOLU

- (1) Aplikacije za mobilne vozačke dozvole moraju biti dostupne za najuobičajenije mobilne operativne sustave i ovlaštenim osobama moraju pružati barem sljedeće značajke:
  - (a) dohvaćanje i pohranjivanje podataka ili pristupnog niza kojim se omogućuje dokazivanje prava osobe na upravljanje vozilom;
  - (b) prikaz i prijenos tih podataka ili pristupnog niza.
- (2) Aplikacija i drugi relevantni sustavi moraju biti u skladu s normom ISO/IEC 18013-5 o mobilnim vozačkim dozvolama i Uredbom (EU) 910/2014.
- (3) Za potrebe ovog Priloga imatelj mobilne vozačke dozvole izdane u skladu s ovom Direktivom smatra se ovlaštenim korisnikom samo ako je identificiran kao takav. Primarno sredstvo identifikacije je elektronička identifikacija. Za elektroničku identifikaciju takvih osoba prihvaćaju se barem sva sredstva elektroničke identifikacije iz Uredbe (EU) 910/2014.
- (4) Relevantni nacionalni sustav je nadležni registar vozačkih dozvola države članice u kojoj imatelj vozačke dozvole ima uobičajeno boravište.
- (5) Aplikacija mora omogućavati imatelju vozačke dozvole da iz relevantnog nacionalnog sustava dohvati provjerljive podatke koji sadržavaju informacije navedene u dijelu D i jednokratni pristupni token. Ako dio informacija navedenih u dijelu D nije dostupan u nacionalnom sustavu, imatelj vozačke dozvole može dohvatiti svoje podatkovne elemente koji nedostaju na drugi siguran način (na primjer fotografiju imatelja iz biometrijske putovnice komunikacijom bliskog polja).

Aplikacija mora omogućavati automatsko ili ručno ažuriranje provjerljivih podataka (podataka koje vozačka dozvola sadržava o imatelju iz dijela D) iz relevantnog nacionalnog sustava države članice u kojoj imatelj ima uobičajeno boravište. Aplikacija ne smije dopuštati nikakva druga sredstva za izmjenu dohvaćenih podataka.

Aplikacija mora omogućavati imatelju vozačke dozvole da trećoj strani prikaže ili prenese sve ili dio podataka sadržanih u mobilnoj vozačkoj dozvoli. Nadležna tijela država članica ovlaštena su dohvatiti podatke sadržane u mobilnim vozačkim dozvolama kako bi mogla utvrditi prava imatelja vozačke dozvole na upravljanje vozilom (provjera).

Aplikacija mora omogućavati imatelju vozačke dozvole da trećoj strani prenese jednokratni pristupni token dohvaćen iz nacionalnog sustava. Strana primateljica može upotrijebiti taj token za dohvaćanje informacija navedenih u dijelu D iz relevantnog nacionalnog sustava ako je dobila odobrenje predmetne države članice. Nadležna tijela država članica ovlaštena su pristupiti nacionalnim sustavima drugih država članica. Države članice osiguravaju da se nakon provjere podataka imatelja dozvole ne zadržavaju preneseni podaci.

Informacije koje se prenose izravno iz aplikacije ili su dohvaćene s pomoću jednokratnog pristupnog tokena omogućuju nadležnim tijelima da utvrde prava imatelja mobilne vozačke dozvole na upravljanje vozilom (provjera), uključujući sva ograničenja koja se primjenjuju u Uniji ili na državnom području države članice. Države članice ne smatraju podatke valjanima ako su dohvaćeni više od sedam dana prije provjere ili kad je broj vozačke dozvole uvršten na popis opozvanih dozvola

kojim upravlja država članica koja je izdala mobilnu vozačku dozvolu. Popis opozvanih dozvola sadržava informacije o svim vozačkim dozvolama koje imateljima više ne daju pravo na korištenje prava na upravljanje vozilom.

- (6) Odstupajući od Uredbe (EU) br. 910/2014 i isključivo u svrhu osiguravanja mogućnosti da imatelj mobilne vozačke dozvole može dokazati svoje pravo na upravljanje vozilom u takvim situacijama, značajke za prikazivanje i prijenos podataka ili jednokratni pristupni token ostaju dostupni u slučaju da su osobni identifikacijski podaci povezani s europskim lisnicama za digitalni identitet, kako je navedeno u članku 3. te uredbe, nevaljani.
- (7) Nacionalni sustavi ne pohranjuju niti obrađuju zahtjev koji se temelji na prethodno navedenom jednokratnom pristupnom tokenu u drugu svrhu osim provedbe odredbe ove Direktive. U tu se svrhu može koristiti mreža EU-a za vozačke dozvole iz članka 19.
- (8) Imatelji mobilnih vozačkih dozvola imaju mogućnost obnoviti, nadomjestiti ili zamijeniti svoje vozačke dozvole u Uniji putem aplikacije ili namjenskog portala za digitalne usluge koji osiguravaju države članice.

## DIO D: PODACI KOJE TREBA UNIJETI U VOZAČKU DOZVOLU EU-A

(1) Razlikovne oznake država članica koje izdaju dozvolu su sljedeće:

B: Belgija

BG: Bugarska

CZ: Češka

DK: Danska

D: Njemačka

EST: Estonija

GR: Grčka

E: Španjolska

F: Francuska

HR: Hrvatska

IRL: Irska

I: Italija

CY: Cipar

LV: Latvija

LT: Litva

L: Luksemburg

H: Mađarska

M: Malta

NL: Nizozemska

A: Austrija

PL: Poljska

P: Portugal

RO: Rumunjska

SLO: Slovenija

SK: Slovačka

FIN: Finska

S: Švedska

(2) Riječi „vozačka dozvola” koje se tiskaju na vozačkim dozvolama na jeziku (jezicima) država članica su sljedeće:

Свидетелство за управление на МПС

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz

Kørkort  
 Führerschein  
 Juhiluba  
 Άδεια Οδήγησης  
 Driving Licence  
 Permis de conduire  
 Ceadúas Tiomána  
 Vozačka dozvola  
 Patente di guida  
 Vadītāja apliecība  
 Vairuotojo pažymėjimas  
 Vezetői engedély  
 Liċenzja tas-Sewqan  
 Rijbewijs  
 Prawo Jazdy  
 Carta de Condução  
 Permis de conducere  
 Vodičský preukaz  
 Vozniško dovoljenje  
 Ajokortti  
 Körkort;

(3) Informacije koje se odnose na izdanu dozvolu su sljedeće:

Polje	Informacija
1	prezime nositelja
2	druga imena imatelja
3	datum i mjesto rođenja
4a	datum izdavanja dozvole
4b	datum isteka dozvole ili crtica ako dozvola vrijedi neodređeno prema odredbi članka 10. stavka 2. drugog podstavka
4c	ime tijela izdavatelja
4d	drukčiji broj od broja u polju 5, u administrativne svrhe (nije obvezno)

5	broj dozvole
6	fotografija imatelja
7	potpis imatelja
8	stalno boravište ili poštanska adresa (neobvezno)
9	kategorije vozila kojima imatelj ima pravo upravljati (font kojim se tiskaju nacionalne kategorije razlikuje se od fonta zajednički usklađenih kategorija)

(4) Informacije koje se odnose na kategorije izdane dozvole su sljedeće:

Polje	Informacija
9	kategorije vozila kojima imatelj ima pravo upravljati (font kojim se tiskaju nacionalne kategorije razlikuje se od fonta zajednički usklađenih kategorija)
10	datum prvog izdavanja za svaku kategoriju (ovaj se datum mora ponoviti na novoj dozvoli u slučaju naknadnog nadomještanja ili zamjene); svako polje datuma mora biti napisano dvjema znamenkama i sljedećim redoslijedom: dan.mjeseć.godina (DD.MM.GG)
11	datum isteka razdoblja valjanosti za svaku kategoriju; svako polje datuma mora biti napisano dvjema znamenkama i sljedećim redoslijedom: dan.mjeseć.godina (DD.MM.GG)
12	dodatni podaci/ograničenja, u kodiranom obliku, za dotičnu kategoriju, kako je utvrđeno u dijelu E

Kad se kod utvrđen u dijelu E primjenjuje na sve kategorije za koje se izdaje dozvola, može se otisnuti pod poljima 9, 10 i 11;

(5) Podaci koji se odnose na upravljanje izdanom dozvolom su sljedeći:

Polje	Informacija
13	moć unos informacija od strane države članice domaćina koje su ključne za upravljanje dozvolom pri provedbi točke 4. podtočke (a) dijela A.1;
14	moć unos od strane države članice koja izdaje dozvolu informacija ključnih za upravljanje dozvolom ili informacija povezanih sa sigurnošću prometa na cestama (neobvezno). Ako se informacije odnose na jedan od naslova definiranih u ovom Prilogu, mora im prethoditi broj predmetnog polja.  Uz posebnu pisanu suglasnost imatelja, to polje može se dopuniti i informacijama koje nisu povezane s upravljanjem vozačkom dozvolom ili

	sigurnošću prometa na cestama; takva dopuna ni na koji način ne mijenja korištenje obrasca kao vozačke dozvole.
--	---

## DIO E: KODOVI UNIJE I NACIONALNI KODOVI

Kodovi od 01 do 99 su usklađeni kodovi Europske unije.

*VOZAČ (zdravstveni razlozi)*

01		.Korekcija vida i/ili zaštita
	01.01.	Naočale
	01.02.	Kontaktne leće (kontaktne leće)
	01.05.	Pokrivalo za oko
	01.06.	Naočale ili kontaktne leće
	01.07.	Posebno optičko pomagalo
02		Slušno pomagalo/pomagalo za sporazumijevanje
03		Proteza/ortoza za udove
	03.01.	Proteza/ortoza za gornje udove
	03.02.	Proteza/ortoza za donje udove

### *PRILAGODBE VOZILA*

10		Preinačeni prijenos (mjenjač)
	10.02.	Automatski odabir prijenosnog omjera
	10.04.	Prilagođeni uređaj za upravljanje prijenosom
15		Preinačena spojka
	15.01.	Prilagođena papučica spojke
	15.02.	Spojka s ručnim upravljanjem
	15.03.	Automatska spojka
	15.04.	Mjera za sprečavanje opstrukcije ili pokretanja papučice spojke
20		Preinačeni sustavi kočenja
	20.01.	Prilagođena papučica kočnice
	20.03.	Papučica kočnice prikladna za uporabu lijevom nogom

	20.04.	Klizna papučica kočnice
	20.05.	Nagnuta papučica kočnice
	20.06.	Kočnica s ručnim upravljanjem
	20.07.	Kočenje maksimalnom silom od ... N <sup>1</sup> (npr.: „20.07(300N)“)
	20.09.	Prilagođena pomoćna/parkirna kočnica
	20.12.	Mjera za sprečavanje opstrukcije ili pokretanja papučice kočnice
	20.13.	Kočnica s upravljanjem koljenom
	20.14.	Radnja kočionog sustava poduprta vanjskom silom
25		Preinačeni sustav ubrzavanja (gasa)
	25.01.	Prilagođena papučica gasa
	25.03.	Nagnuta papučica gasa
	25.04.	Uređaj za ručno dodavanje gasa
	25.05.	Uređaj za dodavanje gasa koljenom
	25.06.	Radnja dodavanja gasa poduprta vanjskom silom
	25.08.	Papučica gasa lijevo
	25.09.	Mjera za sprečavanje opstrukcije ili pokretanja papučice kočnice
31		Prilagodbe papučica i zaštitne mjere za papučice
	31.01.	Dodatni komplet usporednih papučica
	31.02.	Papučice na (ili skoro na) istoj razini
	31.03.	Mjera za sprečavanje opstrukcije ili pokretanja papučice gasa i kočnice kada se papučicama ne upravlja nogom
	31.04.	Povišeni pod
32		Kombinirani sustavi radne kočnice i ubrzavanja
	32.01.	Uređaj za dodavanje gasa i radna kočnica kao kombinirani

<sup>1</sup> Ovom se silom ukazuje na vozačevu sposobnost upravljanja sustavom.

		sustav kojim se upravlja jednom rukom
--	--	---------------------------------------

	32.02.	Uređaj za dodavanje gasa i radna kočnica kao kombinirani sustav kojim se upravlja vanjskom silom
33		Kombinirani sustavi radne kočnice, ubrzavanja i upravljanja volanom
	33.01.	Uređaj za dodavanje gasa, radna kočnica i upravljanje volanom kao kombinirani sustav kojim se upravlja vanjskom silom jednom rukom
	33.02.	Uređaj za dodavanje gasa, radna kočnica i upravljanje volanom kao kombinirani sustav kojim se upravlja vanjskom silom objema rukama
35		Preinačeni razmještaj komandi (prekidači za svjetla, brisači vjetrobranskog stakla, mlaznice za pranje vjetrobranskog stakla, truba, pokazivači smjera itd.)
	35.02.	Kontrolni uređaji kojima se može rukovati bez ispuštanja volana
	35.03.	Kontrolni uređaji kojima se može rukovati lijevom rukom bez ispuštanja volana
	35.04.	Kontrolni uređaji kojima se može rukovati desnom rukom bez ispuštanja volana
	35.05.	Kontrolni uređaji kojima se može rukovati bez ispuštanja volana, uređaja za dodavanje gasa i kočionog mehanizma
40		Preinačeno upravljanje volanom
	40.01.	Upravljanje volanom maksimalnom silom od ... N <sup>2</sup> (npr. „40.01 (140 N)“)
	40.05.	Prilagođeni volan (veći/deblji dio volana, smanjeni promjer volana itd.)
	40.06.	Prilagođeni položaj volana
	40.09.	Nožno upravljanje volanom
	40.11.	Pomoćni uređaj uz volan
	40.14.	Alternativni prilagođeni sustav upravljanja jednom rukom
	40.15.	Alternativni prilagođeni sustav upravljanja objema rukama

<sup>2</sup> Ovom se silom ukazuje na vozačevu sposobnost upravljanja sustavom.

42		Preinačeni uređaji za stražnji/bočni pregled
	42.01.	Prilagođeni uređaj za stražnji pregled
	42.03.	Dodatni unutarnji uređaj kojim se omogućuje bočni pregled
	42.05.	Uređaj za pregled mrtvog kuta
43		Položaj sjedenja vozača
	43.01.	Vozačevo sjedalo na visini kojom se omogućava uobičajeni pregled i na uobičajenoj udaljenosti od volana i papučica
	43.02.	Sjedalo vozača prilagođeno obliku tijela
	43.03.	Sjedalo vozača s bočnom potporom za dobru stabilnost
	43.04.	Sjedalo vozača s naslonima za ruke
	43.06.	Prilagodba sigurnosnog pojasa
	43.07.	Sigurnosni pojas s potporom za dobru stabilnost
44		Preinake motocikla (obvezna uporaba potkoda)
	44.01.	Kočnica s jednostrukim upravljanjem
	44.02.	Prilagođena kočnica prednjeg kotača
	44.03.	Prilagođena kočnica stražnjeg kotača
	44.04.	Prilagođeni uređaj za dodavanje gasa
	44.08.	Visina sjedala koja vozaču omogućuje da u sjedećem položaju istodobno postavi obje noge na tlo i uravnoteži motocikl za vrijeme zaustavljanja i mirovanja.
	44.09.	Maksimalna sila za uporabu kočnice prednjeg kotača ... N <sup>3</sup> (npr. „44.09 (140 N)“)
	44.10.	Maksimalna sila za uporabu kočnice stražnjeg kotača ... N <sup>4</sup> (npr. „44.10 (240 N)“)
	44.11.	Prilagođeno mjesto za odmaranje nogu
	44.12.	Prilagođena ručka

<sup>3</sup> Ovom se silom ukazuje na vozačevu sposobnost upravljanja sustavom.

<sup>4</sup> Ovom se silom ukazuje na vozačevu sposobnost upravljanja sustavom.

45		Motocikl samo s bočnom prikolicom
46		Samo tricikli
47		Ograničeno na vozila s više od dva kotača koje vozač ne treba uravnoteživati pri pokretanju, zaustavljanju i mirovanju
50		Ograničeno na određeno vozilo/određeni broj šasije (identifikacijska oznaka vozila (VIN))

Slova koja se upotrebljavaju u kombinaciji s kodovima od 01 do 44 radi daljnjeg specificiranja:

- a lijevo
- b desno
- c ruka
- d stopalo
- e sredina
- f ruka
- g palac

#### *KODOVI OGRANIČENE UPORABE*

60		Neobvezne istovrijednosti
	60.01.	Nositelju je odobrena neobvezna istovrijednost navedena u članku 9. stavku 3. točki (a)
	60.02.	Nositelju je odobrena neobvezna istovrijednost navedena u članku 9. stavku 3. točki (b)
	60.03.	Prava na upravljanje vozilom kategorije B1 ograničena su na vozila navedena u članku 9. stavku 4. točki (c)
61		Ograničeno na putovanja danju (na primjer: jedan sat nakon izlaska i jedan sat prije zalaska sunca)
62		Ograničeno na putovanja unutar radijusa od ... km od mjesta stanovanja imatelja ili samo unutar grada/regije
63		Vožnja bez putnika
64		Ograničeno na putovanja na kojima brzina nije veća od ... km/h
65		Vožnja dopuštena samo uz pratnju osobe koja posjeduje vozačku dozvolu barem jednakovrijedne kategorije

66		Bez priključnog vozila
67		Zabranjena vožnja autocestom
68		Zabranjen alkohol
69		Ograničeno na vozila s blokadom u slučaju alkoholiziranosti u skladu s EN 50436. Navođenje datuma isteka nije obvezno npr. „69” ili „69 (01.01.2016)”

*PODACI ZA UPRAVNE SVRHE*

70		Zamjena vozačke dozvole br. ..., koju je izdala ... (razlikovna oznaka EU/UN u slučaju treće zemlje; na primjer „70.0123456789.NL”)
71		Duplikat vozačke dozvole br. ... (razlikovna oznaka EU/UN u slučaju treće zemlje; na primjer „71.987654321.HR”)
73		Ograničeno na vozila kategorije B tipa motorni četverocikl (B1)
78		Ograničeno na vozila s automatskim mjenjačem
79		Ograničeno na vozila usklađena sa specifikacijama navedenima u zgradama, u smislu primjene članka 19. ove Direktive
	79.01.	Ograničeno na vozila s dva kotača s bočnom prikolicom ili bez nje
	79.02.	Ograničeno na vozila kategorije AM tipa tricikl ili laki četverocikl
	79.03.	Ograničeno na tricikle
	79.04.	Ograničeno na tricikle u kombinaciji s prikolicom čija najveća dopuštena masa nije veća od 750 kg
	79.05.	Motocikl kategorije A1 s omjerom snage i težine većim od 0,1 kW/kg
	79.06.	Vozilo kategorije BE čija je najveća dopuštena masa prikolice veća od 3 500 kg
80		Ograničeno na imatelje vozačke dozvole za upravljanje vozilom kategorije A tipa motorni tricikl koji su mlađi od 24 godine

81		Ograničeno na imatelje vozačke dozvole za upravljanje vozilom kategorije A tipa motocikl na dva kotača koji su mlađi od 21 godine
95		Vozač koji ima potvrdu o stručnoj osposobljenosti (SSO) kojom se ispunjava obveza stručne osposobljenosti predviđena Direktivom (EU) 2022/2561 do ... (npr.: „95 (01.01.12)“)
96		Vozila kategorije B u kombinaciji s prikolicom čija je najveća dopuštena masa veća od 750 kg kad je najveća dopuštena masa takve kombinacije veća od 3 500 kg, ali nije veća od 4 250 kg
97		Nije dopušteno za vozila kategorije C1 koja su obuhvaćena područjem primjene Uredbe (EU) br. 165/2014 Europskog parlamenta i Vijeća <sup>5</sup> .
98		
	98.01	Vozač se smatra novim vozačem i podliježe uvjetima za razdoblje probnog upravljanja vozilom. Ako se dozvola zamijeni, obnovi ili nadomjesti, kod se dopunjuje datumom završetka razdoblja probnog upravljanja vozilom (na primjer 98.01.13.04.2028)
	98.02	Imatelj mora poštovati uvjete sustava vožnje uz pratnju dok ne navrší 18 godina

Kodovi 100 i više su nacionalni kodovi koji vrijede samo za vožnju na području države članice koja je izdala dozvolu.

<sup>5</sup> Uredba (EU) br. 165/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o tahografima u cestovnom prometu, stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet (SL L 060, 28.2.2014., str. 1.).

## **PRILOG II.**

### **MINIMALNI ZAHTJEVI ZA VOZAČKE ISPITE I ZNANJE, VJEŠTINE I PONAŠANJE ZA UPRAVLJANJE VOZILOM S VLASTITIM POGONOM**

#### **I. MINIMALNI ZAHTJEVI ZA VOZAČKE ISPITE**

Države članice poduzet će potrebne mjere kako bi osigurale da kandidati za vozačku dozvolu posjeduju znanje i vještine i pokazuju ponašanje potrebno za upravljanje vozilom s vlastitim pogonom. U tu svrhu uvedeni ispiti moraju se sastojati od:

- ispita znanja,
- nakon polaganja ispita znanja, ispita vještina i ponašanja.

Uvjeti pod kojima se ti ispiti provode utvrđeni su u nastavku.

#### **A. ISPIT ZNANJA**

##### **1. Oblik**

Odabranim oblikom ispita mora se pokazati da kandidat ima potrebna znanja iz predmeta pod točkama 2., 3. i 4.

Svaki kandidat za vozačku dozvolu za jednu kategoriju koji je položio ispit znanja za dozvolu za drugu kategoriju može se izuzeti od zajedničkih odredaba iz točaka 2., 3. i 4.

##### **2. Sadržaj ispita znanja za sve kategorije vozila**

O svakoj temi navedenoj u sljedećim točkama postavlja se pitanje, pri čemu o sadržaju i obliku pitanja odlučuje svaka država članica:

- (a) prometni propisi:
  - posebno o prometnim znakovima, oznakama i signalizaciji, pravilima o prednosti prolaska i ograničenjima brzine;
- (b) vozač:
  - važnost budnosti i odnosa prema drugim sudionicima u cestovnom prometu, uključujući korisnike mikromobilnosti;
  - opće zapažanje, uključujući zapažanje opasnosti, prosuđivanje i odlučivanje, posebno vrijeme reagiranja te promjene u ponašanju vozača pod utjecajem alkohola, droga i lijekova, zbog duševnog stanja i umora;
- (c) cesta:
  - najvažnija načela u vezi s poštovanjem sigurnosnog razmaka između vozila, zaustavnom udaljenošću i sposobnošću prijanjanja vozila uz kolnik u različitim vremenskim uvjetima i uvjetima na cesti;
  - čimbenici rizika tijekom vožnje povezani s različitim uvjetima na cesti, uključujući zapažanje i predviđanje opasnosti, posebno s obzirom na promjene vremenskih uvjeta te doba dana ili noći;
  - značajke različitih vrsta cesta i s tim povezani zakonski propisi;
  - sigurna vožnja u cestovnim tunelima;
- (d) drugi sudionici u cestovnom prometu:

- posebni čimbenici rizika povezani s nedostatkom iskustva drugih sudionika u cestovnom prometu, posebno nezaštićenih sudionika u cestovnom prometu koji imaju manji stupanj zaštite u prometu u usporedbi s korisnicima motornih vozila kao što su automobili, autobusi i kamioni te koji su izravno izloženi silama sudara. Ta kategorija uključuje pješake, bicikliste, korisnike vozila s pogonom na dva kotača, korisnike uređaja za osobnu mobilnost i osobe s invaliditetom ili osobe smanjene pokretljivosti i sposobnosti orijentacije.
- rizici povezani s kretanjem i vožnjom različitih vrsta vozila te razlikama u vidnom polju njihovih vozača, uključujući vozila s naprednim sustavima za pomoć u vožnji i drugim oblicima automatizacije;
- (e) opća pravila i propisi te druga pitanja:
  - pravila o administrativnim ispravama potrebnima za upravljanje vozilom;
  - opća pravila o ponašanju vozača u slučaju nesreće (uključivanje upozornih uređaja i pokretanje alarma) te mjere koje može prema potrebi poduzeti kako bi pomogao žrtvama prometne nesreće;
  - sigurnosni čimbenici koji se odnose na vozilo te na teret i osobe koje se prevoze;
  - poznavanje sigurnosnih aspekata povezanih s vozilima s pogonom na alternativna goriva;
- (f) potrebne mjere opreza pri izlasku iz vozila;
- (g) mehanički aspekti povezani sa sigurnošću prometa na cestama; kandidati moraju biti sposobni prepoznati najčešće kvarove, posebno na sustavu upravljanja, ovjesu i sustavu kočenja, gumama, svjetlima i pokazivačima smjera, reflektorima, retrovizorima, vjetrobranu i brisačima, ispušnom sustavu, sigurnosnim pojasevima i zvučno-upozornom uređaju;
- (h) sigurnosna oprema vozila, a posebno upotreba sigurnosnih pojaseva, naslona za glavu, sigurnosne opreme za djecu i punjenje električnih vozila;
- (i) pravila i aspekti u pogledu upotrebe vozila u odnosu na okoliš, uključujući električna vozila: odgovarajuća upotreba zvučno-upozornog uređaja, umjerena potrošnja goriva/energije, ograničenje emisija (emisije stakleničkih plinova, onečišćujuće tvari u zraku, buka i mikroplastika od trošenja guma i ceste itd.).

### **3. Posebne odredbe za kategorije A1, A2 i A**

Obvezne provjere općeg znanja o sljedećem:

- (a) korištenju zaštitne opreme, kao što su rukavice, čizme, odjeća i zaštitna kaciga;
- (b) vidljivosti motociklista od strane drugih sudionika u cestovnom prometu;
- (c) čimbenicima rizika povezanim s različitim prethodno navedenim uvjetima na cesti, uz posvećivanje posebne pozornosti klizavim dijelovima, kao što su poklopci odvoda, oznake na cesti poput linija i strelica, tramvajske tračnice;
- (d) mehaničkim aspektima u vezi sa sigurnošću na cestama, kako je prethodno utvrđeno, uz posvećivanje posebne pozornosti prekidaču za zaustavljanje u nuždi, razini ulja i lancu.

### **4. Posebne odredbe za kategorije C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 i D1E**

- (1) Obvezne provjere općeg znanja o sljedećem:
- (a) pravilima o vremenima vožnje i razdobljima odmora kako su utvrđena Uredbom (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća<sup>1</sup>; upotrebi uređaja za bilježenje podataka kako je definiran Uredbom (EU) br. 165/2014;
  - (b) pravilima o vrsti predmetnog prijevoza: robe ili putnika;
  - (c) ispravama o vozilu i prijevoznim ispravama potrebnima za domaći i međunarodni prijevoz robe i putnika;
  - (d) ponašanju u slučaju nesreće; poznavanju mjera koje je potrebno poduzeti nakon nesreće ili sličnog događaja, uključujući postupanje u hitnim situacijama, kao što su evakuacija putnika te osnovna znanja o pružanju prve pomoći;
  - (e) mjerama opreza tijekom skidanja i zamjene kotača;
  - (f) propisima o težini i dimenzijama vozila; propisima o uređajima za ograničenje brzine;
  - (g) ograničenjima vidnog polja zbog značajki njihovih vozila;
  - (h) čitanju autokarte, planiranju rute, uključujući korištenje elektroničkih sustava navođenja (nije obvezno);
  - (i) sigurnosnim čimbenicima u vezi s utovarom vozila: nadzoru tereta (utovar i učvršćivanje), teškoćama s različitim vrstama tereta (npr. tekući tereti, viseći tereti...), utovaru i istovaru robe i upotrebi opreme za utovar (samo kategorije C, CE, C1, C1E);
  - (j) odgovornosti vozača za prijevoz putnika; udobnosti i sigurnosti putnika; prijevozu djece; nužnim provjerama prije polaska; ispit znanja mora obuhvatiti sve vrste autobusa (autobusi za javni prijevoz i putnički autobusi, autobusi posebnih dimenzija itd.) (samo kategorije D, DE, D1, D1E).
  - (k) Države članice mogu kandidate za dozvolu za vozilo kategorije C1 ili C1E izvan područja primjene Uredbe (EU) br. 165/2014 izuzeti iz dijela testa koji se odnosi na poznavanje tema navedenih u točki 4. podtočki (1) podpodtočkama od (a) do (c).
- (2) Obvezna provjera općeg znanja o sljedećim dodatnim odredbama u vezi s kategorijama C, CE, D i DE:
- (a) načelima konstrukcije i rada: motora s unutarnjim izgaranjem, tekućina (npr. motorno ulje, rashladna tekućina, tekućina za pranje vjetrobranskog stakla), sustava goriva, električnog sustava, sustava paljenja, sustava prijenosa (spojka, mjenjač itd.);
  - (b) podmazivanju i zaštiti od smrzavanja;
  - (c) načelima konstrukcije, montaže, pravilne upotrebe i održavanja guma;

---

<sup>1</sup> Uredba (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 (SL L 102, 11.4.2006., str. 1.).

- (d) načelima vrsta, djelovanja, glavnih dijelova, povezivanja, upotrebe i svakodnevnog održavanja opreme za ograničenje brzine kretanja i regulatora brzine te upotrebe sustava protiv blokiranja kotača;
- (e) načelima vrsta, rada, glavnih dijelova, povezivanja, upotrebe i svakodnevnog održavanja sustava spojnice (samo kategorije CE, DE);
- (f) metodama utvrđivanja uzroka kvarova;
- (g) preventivnom održavanju vozila i potrebnim tekućim popravcima;
- (h) odgovornosti vozača u pogledu preuzimanja, prijevoza i dostave robe u skladu s dogovorenim uvjetima (samo kategorije C, CE).

## B. ISPIT VJEŠTINA I PONAŠANJA

### 5. Vozilo i njegova oprema

#### (1) Sustav prijenosa u vozilu (mjenjač)

- (a) Upravljanje vozilom s ručnim prijenosom (mjenjačem) podliježe polaganju ispita vještina i ponašanja u vozilu s ručnim mjenjačem.

„Vozilo s ručnim mjenjačem” znači vozilo koje je opremljeno papučicom spojke (ili ručicom spojke kojom se upravlja ručno za kategorije A, A2 i A1) kojom upravlja vozač pri pokretanju, zaustavljanju ili mijenjanju brzina vozila.

- (b) Vozila koja ne ispunjavaju kriterije utvrđene u točki 5. podtočki (1) podpodtočki (a) smatraju se vozilima s automatskim mjenjačem.

Ne dovodeći u pitanje točku 5. podtočku (1) podpodtočku (c), ako podnositelj zahtjeva polaže ispit vještina i ponašanja u vozilu s automatskim mjenjačem, to se bilježi na svakoj dozvoli izdanoj na temelju takvog ispita odgovarajućim kodom Unije predviđenim u Prilogu I. dijelu E. Dozvole s tim kodom upotrebljavaju se samo za upravljanje vozilima s automatskim mjenjačem.

- (c) Kod Unije označen na vozačkoj dozvoli kategorija A1, A2, A, B1, B i BE izdanoj na temelju ispita vještina i ponašanja položenog u vozilu s automatskim mjenjačem briše se ako njezin imatelj položi namjenski ispit vještina i ponašanja ili završi namjensko osposobljavanje.

Države članice poduzimaju potrebne mjere:

- i. za odobravanje i nadzor namjenskog osposobljavanja; ili
- ii. za organizaciju namjenskog testa vještina i ponašanja.

Vozila koja se upotrebljavaju za osposobljavanje ili ispit iz ove točke moraju biti s ručnim mjenjačem i moraju biti obuhvaćena kategorijom vozačke dozvole za koju su polaznici podnijeli zahtjev.

Trajanje ispita vještina i ponašanja te prijeđena udaljenost moraju biti dostatni za procjenu vještina i ponašanja utvrđenih u točki 6. ili 7. ovog Priloga, pri čemu se posebna pozornost posvećuje upravljanju mjenjačem vozila.

Osposobljavanje mora sadržavati sve aspekte obuhvaćene točkom 6. ili 7. ovog Priloga, pri čemu se posebna pozornost posvećuje upravljanju mjenjačem vozila. Svaki sudionik osposobljavanja mora obaviti praktični dio i pokazati svoje vještine i ponašanje na javnim cestama. Osposobljavanje mora trajati najmanje sedam sati.

- (d) Posebne odredbe za vozila kategorije BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 i D1E

Države članice mogu odlučiti da se u vozačkoj dozvoli za vozila kategorije BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 ili D1E iz točke 5. podtočke (1) podpodtočke (c) ne bilježe nikakva ograničenja za vozila s automatskim mjenjačem ako podnositelj zahtjeva već ima vozačku dozvolu stečenu u vozilu s ručnim mjenjačem u najmanje jednoj od sljedećih kategorija: B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 ili D1E te je izvršio radnje opisane u točki 8. podtočki (4) tijekom ispita vještina i ponašanja.

- (2) Vozila koja se upotrebljavaju na ispitima vještina i ponašanja moraju ispunjavati minimalne kriterije navedene u nastavku. Države članice mogu predvidjeti strože kriterije ili dodati druge. Države članice mogu za vozila kategorija A1, A2 i A, koja se upotrebljavaju na ispitima vještine i ponašanja, dopustiti odstupanje od 5 cm<sup>3</sup> ispod zahtijevanog minimalnog obujma cilindra.

- (a) Kategorija A1:

motocikl kategorije A1 bez bočne prikolice sa snagom od najviše 11 kW i omjerom snage i težine koji ne prelazi 0,1 kW/kg i koji postiže brzinu od najmanje 90 km/h.

Ako motocikl pokreće motor s unutarnjim izgaranjem, obujam cilindra motora mora biti najmanje 120 cm<sup>3</sup>.

Ako motocikl pokreće električni motor, omjer snage i težine vozila mora biti najmanje 0,08 kW/kg;

- (b) kategorija A2:

motocikl bez bočne prikolice, sa snagom od najmanje 20 kW, koja ne prelazi 35 kW, i omjerom snage i težine koji ne prelazi 0,2 kW/kg.

Ako motocikl pokreće motor s unutarnjim izgaranjem, radni obujam motora mora biti najmanje 250 cm<sup>3</sup>.

Ako motocikl pokreće električni motor, omjer snage i težine vozila mora biti najmanje 0,15 kW/kg;

- (c) kategorija A:

motocikl bez bočne prikolice, čija je masa bez tereta veća od 180 kg, snage najmanje 50 kW. Države članice mogu prihvatiti odstupanje od 5 kg ispod zahtijevanog minimuma mase.

Ako motocikl pokreće motor s unutarnjim izgaranjem, radni obujam motora mora biti najmanje 600 cm<sup>3</sup>.

Ako motocikl pokreće električni motor, omjer snage i težine vozila mora biti najmanje 0,25 kW/kg.

- (d) Kategorija B:

vozilo na četiri kotača kategorije B koje može postići brzinu od najmanje 100 km/h;

- (e) kategorija BE:

kombinacija vozila, sastavljena od ispitnog vozila kategorije B i prikolice najveće dopuštene mase najmanje 1 000 kilograma, koja može postići brzinu od najmanje 100 km/h i ne spada u kategoriju B; teretni dio prikolice sastoji se

od zatvorenog dijela koji je širok i visok najmanje onoliko koliko i motorno vozilo; zatvoreni dio može biti i nešto uži od motornog vozila ako je pogled vozača unazad moguć samo korištenjem vanjskih retrovizora motornog vozila; stvarna ukupna masa prikolice iznosi najmanje 800 kg;

(f) kategorija B1:

četverocikl koji može postići brzinu od najmanje 60 km/h;

(g) kategorija C:

vozilo kategorije C, najveće dopuštene mase najmanje 12 000 kg, duljine najmanje 8 m, širine najmanje 2,40 m, koje može postići brzinu od najmanje 80 km/h; opremljeno sustavom protiv blokiranja kotača i uređajem za bilježenje podataka kako je definiran Uredbom (EU) br. 165/2014; teretni dio sastoji se od zatvorenog dijela koji je širok i visok najmanje onoliko koliko i kabina; stvarna ukupna masa vozila iznosi najmanje 10 000 kg;

(h) kategorija CE:

ili zglobno vozilo ili kombinacija ispitnog vozila kategorije C i prikolice duljine najmanje 7,5 m; najveća dopuštena masa i zglobnog vozila i kombinacije iznosi najmanje 20 000 kg, duljina najmanje 14 m, a širina najmanje 2,4 m; mogu postići brzinu od najmanje 80 km/h; opremljeni su sustavom protiv blokiranja kotača i uređajem za bilježenje podataka kako je definiran Uredbom (EU) br. 165/2014; teretni dio sastoji se od zatvorenog dijela koji je širok i visok najmanje onoliko koliko i kabina; stvarna ukupna masa oba dijela, zglobnog vozila i kombinacije, iznosi najmanje 15 000 kg;

(i) kategorija C1:

vozilo potkategorije C1, najveće dopuštene mase najmanje 4 000 kg, duljine najmanje 5 m, koje može postići brzinu od najmanje 80 km/h; opremljeno sustavom protiv blokiranja kotača i uređajem za bilježenje podataka kako je definiran Uredbom (EU) br. 165/2014; teretni dio sastoji se od zatvorenog dijela koji je širok i visok najmanje onoliko koliko i kabina;

(j) kategorija C1E:

kombinacija sastavljena od ispitnog vozila potkategorije C1 i prikolice najveće dopuštene mase najmanje 1 250 kg; ta kombinacija mora biti dugačka najmanje 8 m i mora moći postići brzinu od najmanje 80 km/h; teretni dio prikolice sastoji se od zatvorenog dijela koji je širok i visok najmanje onoliko koliko i kabina; zatvoreni dio može biti i nešto uži od kabine ako je pogled vozača unatrag moguć samo korištenjem vanjskih retrovizora motornog vozila; stvarna ukupna masa prikolice iznosi najmanje 800 kg;

(k) kategorija D:

vozilo kategorije D, duljine najmanje 10 m, širine najmanje 2,40 m, koje može postići brzinu od najmanje 80 km/h; opremljeno sustavom protiv blokiranja kotača i uređajem za bilježenje podataka kako je definiran Uredbom (EU) br. 165/2014;

(l) kategorija DE:

kombinacija sastavljena od ispitnog vozila kategorije D i prikolice najveće dopuštene mase najmanje 1 250 kg, širine najmanje 2,40 m, koja može postići

brzinu od najmanje 80 km/h; teretni dio prikolice sastoji se od zatvorenog dijela koji je najmanje 2 m širok i 2 m visok; stvarna ukupna masa prikolice iznosi najmanje 800 kg;

(m) kategorija D1:

vozilo potkategorije D1, najveće dopuštene mase najmanje 4 000 kg, duljine najmanje 5 m, koje može postići brzinu od najmanje 80 km/h; opremljeno sustavom protiv blokiranja kotača i uređajem za bilježenje podataka kako je definiran Uredbom (EU) br. 165/2014;

(n) kategorija D1E:

kombinacija vozila, sastavljena od ispitnog vozila potkategorije D1 i prikolice najveće dopuštene mase najmanje 1 250 kilograma, koja može postići brzinu od najmanje 80 km/h; teretni dio prikolice sastoji se od zatvorenog dijela koji je najmanje 2 m širok i 2 m visok; stvarna ukupna masa prikolice iznosi najmanje 800 kg.

## **6. Vještine i ponašanja koji se provjeravaju za kategorije A1, A2 i A**

(1) Priprema i tehnička provjera vozila u pogledu sigurnosti na cestama

Kandidati moraju pokazati da su sposobni pripremiti se za sigurno upravljanje vozilom ispunjavanjem sljedećih zahtjeva:

- (a) pravilno namještanje zaštitne opreme, kao što su rukavice, čizme, odjeća i zaštitna kaciga;
- (b) nasumična provjera stanja guma, kočnica, upravljača, prekidača za zaustavljanje u nuždi (prema potrebi), lanca, razine ulja, svjetala, reflektora, pokazivača smjera i zvučno-upozornog uređaja.

(2) Ispitivanje posebnih radnji u pogledu sigurnosti na cestama

- (a) postavljanje motocikla na oslonac, skidanje motocikla s oslonca i njegovo pomicanje bez pomoći motora, hodanjem uz vozilo;
- (b) parkiranje motocikla na njegov oslonac;
- (c) izvođenje najmanje dvije radnje pri maloj brzini, uključujući slalom vožnju; to omogućuje ocjenu sposobnosti rada sa spojkom u kombinaciji s kočnicom, održavanja ravnoteže, smjera gledanja i pravilnog položaja tijela na motociklu, kao i pravilnog položaja nogu na stalcima za noge;
- (d) izvođenje najmanje dvije radnje pri većoj brzini, od kojih se jedna izvodi u drugoj ili trećoj brzini pri brzini od najmanje 30 km/h, a druga izbjegavanjem zapreke pri brzini od najmanje 50 km/h; to omogućuje ocjenu položaja tijela na motociklu, smjera gledanja, održavanja ravnoteže, tehnike upravljanja i tehnike mijenjanja brzina;
- (e) kočenje: izvode se barem dvije radnje kočenja, uključujući kočenje kočnicom za slučaj nužde pri minimalnoj brzini od 50 km/h; to omogućuje ocjenu sposobnosti rada s prednjom i stražnjom kočnicom, smjera gledanja i položaja tijela na motociklu.

(3) Ponašanje u prometu

Sljedeće radnje, u uobičajenim uvjetima u prometu, kandidati moraju izvršiti posve sigurno, poduzimajući potrebne mjere opreza:

- (a) polazak: s mjesta parkiranja, nakon zaustavljanja u prometu; izlazak s kolnog ulaza;
- (b) vožnja na ravnim cestama; mimoilaženje s vozilima iz suprotnog smjera, uključujući vožnju u ograničenom prostoru;
- (c) vožnja zavojima;
- (d) raskrižja: prilaženje raskrižjima i sjecištima te njihov prijelaz;
- (e) promjena smjera vožnje: skretanje ulijevo i udesno; prestrojavanje u drugu prometnu traku;
- (f) približavanje autocesti ili sličnim cestama (ako postoje) te izlazak s njih: spajanje iz vozne trake za ubrzavanje; napuštanje autoceste prometnom trakom za usporavanje;
- (g) pretjecanje/obilaženje: pretjecanje drugih vozila (ako je moguće); obilaženje zapreka, npr. parkiranih vozila; pretjecanje od strane drugih vozila (prema potrebi);
- (h) posebne značajke ceste (ako postoje): kružni tokovi; prijelazi preko željezničkih pruga u istoj razini; tramvajske/autobusne postaje; pješački prijelazi; vožnja uzbrdo/nizbrdo po dugačkim padinama; tuneli;
- (i) reagiranje na opasne situacije i njihovo predviđanje primjenom simulatora;
- (j) poduzimanje potrebnih mjera opreza pri izlasku iz vozila.

## **7. Vještine i ponašanja koji se provjeravaju za kategorije B, B1 i BE**

### **(1) Priprema i tehnička provjera vozila u pogledu sigurnosti na cestama**

Kandidati moraju pokazati da su sposobni pripremiti se za sigurnu vožnju ispunjavanjem sljedećih zahtjeva:

- (a) podešavanje sjedala prema potrebi kako bi se postigao pravilan sjedeći položaj;
- (b) podešavanje retrovizora, sigurnosnih pojaseva i naslona za glavu, ako postoje;
- (c) provjera jesu li vrata zatvorena;
- (d) nasumična provjera stanja guma, upravljača, kočnica, tekućina (npr. motorno ulje, rashladna tekućina, tekućina za pranje vjetrobranskog stakla), svjetala, reflektora, pokazivača smjera i zvučno-upozornog uređaja;
- (e) provjera sigurnosnih čimbenika povezanih s utovarom tereta u vozilo: karoserije, cerade, vrata za utovar tereta, zaključavanje kabine, način utovara, osiguranje tereta (samo kategorija BE);
- (f) provjera mehanizma spojnica, kočnih i elektroničkih spojeva (samo kategorija BE).

### **(2) Kategorija B i B1: ispitivanje posebnih radnji u pogledu sigurnosti prometa na cestama**

Ispituju se sljedeće odabrane radnje (najmanje dvije radnje za četiri točke, uključujući jednu u vožnji unatrag):

- (a) vožnja unatrag po ravnom pravcu ili vožnja unatrag ulijevo ili udesno iza ugla bez izlaska iz ispravne prometne trake;

- (b) polukružno okretanje vozila korištenjem brzina za kretanje naprijed ili unatrag;
  - (c) parkiranje vozila i napuštanje parkirnog prostora (paralelno, ukoso ili pod pravim kutom, vožnjom naprijed ili unatrag na ravnom, uzbrdici ili nizbrdici);
  - (d) precizno kočenje do zaustavljanja; međutim, zaustavljanje u nuždi nije obvezno.
- (3) Kategorija BE: ispitivanje posebnih radnji u pogledu sigurnosti na cestama:
- (a) spajanje i odvajanje ili odvajanje i ponovno spajanje prikolice i motornog vozila; radnja mora uključivati vučno vozilo koje je parkirano uz prikolicu (tj. ne u nizu);
  - (b) vožnja unatrag duž zavoja o čijem obliku odlučuju države članice;
  - (c) sigurno parkiranje radi utovara/istovara.

(4) Ponašanje u prometu

Sljedeće radnje, u uobičajenim uvjetima u prometu, kandidati moraju izvršiti posve sigurno, poduzimajući potrebne mjere opreza:

- (a) polazak: s mjesta parkiranja, nakon zaustavljanja u prometu; izlazak s kolnog ulaza;
- (b) vožnja na ravnim cestama; mimoilaženje s vozilima iz suprotnog smjera, uključujući vožnju u ograničenom prostoru;
- (c) vožnja zavojima;
- (d) raskrižja: prilaženje raskrižjima i sjecištima te njihov prijelaz;
- (e) promjena smjera vožnje: skretanje ulijevo i udesno; prestrojavanje u drugu prometnu traku;
- (f) približavanje autocesti ili sličnim cestama (ako postoje) te izlazak s njih: spajanje iz vozne trake za ubrzavanje; napuštanje autoceste prometnom trakom za usporavanje;
- (g) pretjecanje/obilaženje: pretjecanje drugih vozila (ako je moguće); vožnja uz prepreke, na primjer parkirana vozila; pretjecanje od strane drugih vozila (prema potrebi);
- (h) posebne značajke ceste (ako postoje): kružni tokovi; prijelazi preko željezničkih pruga u istoj razini; tramvajske/autobusne postaje; pješački prijelazi; vožnja uzbrdo/nizbrdo po dugačkim padinama; tuneli;
- (i) poduzimanje potrebnih mjera opreza pri izlasku iz vozila;
- (j) reagiranje na opasne situacije i njihovo predviđanje primjenom simulatora.

**8. Vještine i ponašanja koji se provjeravaju za kategorije C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 i D1E**

(1) Priprema i tehnička provjera vozila u pogledu sigurnosti na cestama

Kandidati moraju pokazati da su sposobni pripremiti se za sigurnu vožnju ispunjavanjem sljedećih zahtjeva:

- (a) podešavanje sjedala prema potrebi kako bi se postigao pravilan sjedeći položaj;

- (b) podešavanje retrovizora, sigurnosnih pojaseva i naslona za glavu, ako postoje;
  - (c) nasumična provjera stanja guma, upravljača, kočnica, svjetala, reflektora, pokazivača smjera i zvučno-upozornog uređaja;
  - (d) provjera sustava servokočenja i servoupravljanja; provjera stanja kotača, matica kotača, blatobrana, vjetrobranskog stakla, prozora i brisača, tekućina (npr. motorno ulje, rashladna tekućina, tekućina za pranje vjetrobranskog stakla); provjera i korištenje ploče s instrumentima, uključujući uređaj za bilježenje podataka kako je definiran Uredbom (EU) br. 165/2014. Ovaj se zadnji zahtjev ne primjenjuje na kandidate za vozačku dozvolu za vozila kategorije C1 ili C1E koja nisu u području primjene ove Uredbe;
  - (e) provjera zračnog pritiska, spremnika za zrak i ovjesa;
  - (f) provjera sigurnosnih čimbenika povezanih s utovarom tereta u vozilo: karoserije, cerade, vrata za utovar tereta, mehanizam utovara (ako postoji), zaključavanje kabine (ako postoji), način utovara, osiguravanje tereta (samo kategorije C, CE, C1, C1E);
  - (g) provjera mehanizma spojnica te kočnih i elektroničkih spojeva (samo kategorije CE, C1E, DE, D1E);
  - (h) sposobnost poduzimanja posebnih mjera za sigurnost vozila; pregled karoserije, servisnih vrata, izlaza u nuždi, opreme za prvu pomoć, aparata za gašenje požara i druge sigurnosne opreme (samo kategorije D, DE, D1, D1E);
  - (i) čitanje autokarte, planiranje rute, uključujući korištenje elektroničkih sustava navođenja (nije obvezno).
- (2) Ispitivanje posebnih radnji u pogledu sigurnosti prometa na cestama:
- (a) spajanje i odvajanje ili odvajanje i ponovno spajanje prikolice i motornog vozila; radnja mora uključivati vučno vozilo koje je parkirano uz prikolicu (tj. ne u nizu) (samo kategorije CE, C1E, DE, D1E);
  - (b) vožnja unatrag duž zavoja o čijem obliku odlučuju države članice;
  - (c) sigurno parkiranje radi utovara/istovara na utovarnoj rampi/platformi ili sličnoj strukturi (samo kategorije C, CE, C1, C1E);
  - (d) parkiranje kako bi se putnici mogli sigurno ukrcati u autobus ili iskrcati iz njega (samo kategorije D, DE, D1, D1E).
- (3) Ponašanje u prometu
- Sljedeće radnje, u uobičajenim uvjetima u prometu, kandidati moraju izvršiti posve sigurno, poduzimajući potrebne mjere opreza:
- (a) polazak: s mjesta parkiranja, nakon zaustavljanja u prometu; izlazak s kolnog ulaza;
  - (b) vožnja na ravnim cestama; mimoilaženje s vozilima iz suprotnog smjera, uključujući vožnju u ograničenom prostoru;
  - (c) vožnja zavojima;
  - (d) raskrižja: prilaženje raskrižjima i sjecištima te njihov prijelaz;
  - (e) promjena smjera vožnje: skretanje ulijevo i udesno; prestrojavanje u drugu prometnu traku;

- (f) približavanje autocesti ili sličnim cestama (ako postoje) te izlazak s njih: spajanje iz vozne trake za ubrzavanje; napuštanje autoceste prometnom trakom za usporavanje;
  - (g) pretjecanje/obilaženje: pretjecanje drugih vozila (ako je moguće); vožnja uz prepreke, na primjer parkirana vozila; pretjecanje od strane drugih vozila (prema potrebi);
  - (h) posebne značajke ceste (ako postoje): kružni tokovi; prijelazi preko željezničkih pruga u istoj razini; tramvajske/autobusne postaje; pješački prijelazi; vožnja uzbrdo/nizbrdo po dugačkim padinama; tuneli;
  - (i) poduzimanje potrebnih mjera opreza pri izlasku iz vozila.
- (4) Sigurna i energetska učinkovita vožnja:
- (a) vožnja na način koji osigurava sigurnost te smanjuje potrošnju goriva i emisije tijekom ubrzavanja, usporavanja, vožnje uzbrdo i nizbrdo;
  - (b) reagiranje na opasne situacije i njihovo predviđanje primjenom simulatora.

## **9. Ocjenjivanje ispita vještina i ponašanja**

- (1) Ocjena svake od situacija u vožnji navedenih u točkama 6., 7. i 8. mora odražavati stupanj spretnosti kojom kandidat upravlja vozilom te pokazanu sposobnost za potpuno sigurnu vožnju u prometu. Tijekom čitavog ispita ovlaštenu ispitivač mora se osjećati sigurno. Pogreške u vožnji ili opasno ponašanje koje neposredno ugrožava sigurnost ispitnog vozila, njegovih putnika ili drugih sudionika u cestovnom prometu kažnjava se neprolaskom na ispitu bez obzira na to jesu li ovlaštenu ispitivač ili osoba u pratnji intervenirali. Ipak, ovlaštenu ispitivač ima pravo odlučiti treba li ispit vještina i ponašanja održati do kraja.

Ovlaštenu ispitivači moraju biti osposobljeni za ispravno ocjenjivanje kandidatove sposobnosti sigurnog upravljanja vozilom. Rad ovlaštenih ispitivača prati i nadzire tijelo koje ovlasti država članica kako bi se osiguralo ispravno i dosljedno ocjenjivanje pogrešaka u skladu sa standardima utvrđenima u ovom Prilogu.

- (2) Tijekom ocjenjivanja ovlaštenu ispitivači moraju posvetiti posebnu pozornost činjenici vozi li kandidat defenzivno i obzirno. Ta ocjena mora odražavati cjelokupni stil vožnje, a ovlaštenu ispitivač mora uzeti u obzir sveobuhvatan profil kandidata. Kriteriji uključuju prilagođenu i odlučnu (sigurnu) vožnju uz istodobno vođenje računa o uvjetima na cesti i vremenskim uvjetima, drugom prometu, interesima drugih sudionika u cestovnom prometu (posebno nezaštićenih sudionika u cestovnom prometu) te sposobnosti predviđanja.
- (3) Ispitivač vožnje nadalje ocjenjuje:
- (a) ima li kandidat kontrolu nad vozilom; uzimajući u obzir: ispravnu upotrebu sigurnosnih pojaseva, retrovizora, naslona za glavu; sjedala; ispravnu upotrebu svjetala i druge opreme; ispravnu upotrebu spojke, mjenjača, papučice za gas, sustava kočenja (uključujući treći sustav kočenja, ako postoji), ispravno upravljanje; kontrolu nad vozilom u različitim uvjetima, pri različitim brzinama; stabilnost na cesti; težinu i dimenzije te karakteristike vozila; težinu i vrstu tereta (samo kategorije BE, C, CE, C1, C1E, DE, D1E); udobnost putnika (samo kategorije D, DE, D1, D1E) (bez naglog ubrzavanja, uravnotežena vožnja bez naglog kočenja);

- (b) vozi li kandidat ekonomično te sigurno i energetski učinkovito, uzimajući pritom u obzir broj okretaja u minuti, mijenjanje brzina, kočenje i ubrzavanje (samo kategorije B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E);
- (c) poštuje pravila opažanja: panoramsko opažanje; ispravno korištenje zrcala; gledanje na daljinu, na srednju i bližu razdaljinu;
- (d) poštuje prednost / pravila propuštanja: prednost na raskrižjima, sjecištima i čvorištima; propuštanje u drugim okolnostima (npr. mijenjanje smjera, mijenjanje prometne trake, posebne radnje);
- (e) zauzima li ispravan položaj na cesti: ispravan položaj na cesti, u prometnim trakama, na kružnim tokovima, zavojima, ovisno o vrsti i karakteristikama vozila; prethodno pozicioniranje;
- (f) održava li razmak: održavanje odgovarajućeg razmaka ispred i sa strane vozila; održavanje odgovarajućeg razmaka u odnosu na druge sudionike u cestovnom prometu, posebno nezaštićene sudionike u cestovnom prometu;
- (g) poštuje li ograničenja brzine i preporuke povezane s brzinom: ne prekoračuje najveću dopuštenu brzinu; prilagođava brzinu vremenskim uvjetima i uvjetima na cesti te, prema potrebi, nacionalnim ograničenjima brzine; vozi brzinom koja omogućuje zaustavljanje unutar vidljive i slobodne udaljenosti; prilagođava brzinu općoj brzini iste vrste sudionika u cestovnom prometu;
- (h) poštuje semafore, prometne znakove i druge oznake: poštovanje semafora; poštovanje uputa osoba ovlaštenih za upravljanje prometom; poštovanje prometnih znakova (zabrana ili zapovijedi); odgovarajuće poštovanje cestovnih oznaka;
- (i) poštuje li signalizaciju: prema potrebi, pravilno i pravodobno daje signal; pravilno pokazuje smjer; odgovarajuće reagira na sve signale drugih sudionika u cestovnom prometu;
- (j) ima li kontrolu pri kočenju i zaustavljanju: pravodobno smanjuje brzinu, koči ili se zaustavlja ovisno o okolnostima; predviđanje; kako koristi različite sustave kočenja (samo za kategorije C, CE, D, DE); kako koristi druge sustave za smanjenje brzine osim kočnica (samo za kategorije C, CE, D, DE).

## 10. Trajanje ispita

Trajanje ispita i prijedena udaljenost moraju biti dostatni za ocjenjivanje vještina i ponašanja utvrđenih u naslovu B ovog Priloga. Vožnja na cesti ni u kojem slučaju ne smije trajati kraće od 25 minuta za kategorije A, A1, A2, B, B1 i BE odnosno 45 minuta za druge kategorije. To ne uključuje vrijeme za prijam kandidata, pripremu vozila, tehničku provjeru vozila u pogledu sigurnosti na cestama, izvođenje posebnih radnji i objavu rezultata praktičnog ispita.

## 11. Mjesto održavanja ispita

Dio ispita u kojem se ocjenjuju posebne radnje može se održati na posebnom ispitnom poligonu. Dio ispita u kojem se ocjenjuje ponašanje u prometu mora se održavati, ako je to moguće, na cestama izvan naselja, na brzim cestama i autocestama (ili sličnim cestama), kao i na svim vrstama gradskih cesta (naseljena područja, područja s ograničenjem brzine na 30 km/h i 50 km/h, gradske brze ceste), koje predstavljaju različite vrste poteškoća s kojima se vozači obično susreću. Poželjno je i da se ispiti održavaju u različitim uvjetima gustoće prometa. Vrijeme

provedeno na cesti mora se optimalno iskoristiti kako bi se kandidat ocijenio u svim različitim područjima prometa u kojima se može naći, uz poseban naglasak na prijelazima iz jednog u drugo područje.

## **II. ZNANJA, VJEŠTINE I PONAŠANJA ZA UPRAVLJANJE VOZILOM S VLASTITIM POGONOM**

Vozači svih vozila s vlastitim pogonom moraju u svakom trenutku imati znanje i vještine te se ponašati kako je opisano u točkama od 1. do 9. kako bi bili sposobni:

- prepoznati i predvidjeti opasnosti u prometu te procijeniti njihovu ozbiljnost;
- dovoljno dobro upravljati vozilom kako ne bi uzrokovali opasne situacije te kako bi na odgovarajući način reagirali ako do takvih situacija dođe;
- poštovati prometne propise, a posebno one namijenjene sprečavanju prometnih nesreća i održavanju prometnog protoka;
- prepoznati sve značajnije tehničke kvarove na svojim vozilima, posebno one koji ugrožavaju sigurnost, te ih na odgovarajući način otkloniti;
- voditi računa o svim čimbenicima koji utječu na ponašanje tijekom vožnje (primjerice alkohol, umor, slabovidnost i dr.) kako bi zadržali prisebnost potrebnu za sigurnu vožnju;
- primjerenim poštovanjem drugih pomoći osigurati sigurnost svih sudionika u cestovnom prometu, a posebno onih nezaštićenih;
- dovoljno poznavati čimbenike rizika povezane sa sredstvima mikromobilnosti;
- imati dostatno znanje o sigurnosti povezanoj s upotrebom vozila s pogonom na alternativna goriva;
- imati dostatno znanje o upotrebi naprednih sustava za pomoć u vožnji i o drugim aspektima automatizacije vozila.

Države članice mogu provoditi odgovarajuće mjere kako bi osigurale da vozači koji su izgubili znanja i vještine i koji se ne znaju ponašati kako je opisano u točkama od 1. do 9. mogu obnoviti ta znanja i vještine te se nastaviti ponašati onako kako je to potrebno za upravljanje vozilom svlastitim pogonom.

## PRILOG III.

### **MINIMALNI STANDARDI FIZIČKE I MENTALNE SPOSOBNOSTI POTREBNE ZA UPRAVLJANJE VOZILOM S VLASTITIM POGONOM**

#### **DEFINICIJE**

1. U svrhu ovog Priloga vozači su razvrstani u dvije skupine:
  - (1) 1. skupinu: vozači vozila kategorija A, A1, A2, AM, B, B1 i BE;
  - (2) 2. skupinu: vozači vozila kategorija C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 i D1E.
  - (3) Nacionalni propisi mogu predvidjeti da se odredbe utvrđene u ovom Prilogu koje se odnose na vozače druge skupine primjenjuju na vozače vozila kategorije B koji koriste svoju vozačku dozvolu u službene svrhe (taksiji, vozila hitne pomoći itd.).
2. Slično tome, kandidati za prvu vozačku dozvolu ili za obnavljanje vozačke dozvole razvrstavaju se u skupinu u koju će spadati nakon što im se dozvola izda ili obnovi.

#### **ZDRAVSTVENI PREGLEDI**

3. 1. skupina:

kandidati provode samoprocjenu fizičke i mentalne sposobnosti za upravljanje vozilom s vlastitim pogonom.

Od kandidata se zahtijeva da obave zdravstveni pregled ako u samoprocjeni fizičke i mentalne sposobnosti pri ispunjavanju potrebnih formalnosti ili tijekom ispita koje moraju položiti prije dobivanja vozačke dozvole postane jasno da vjerojatno imaju jedan ili više zdravstvenih nedostataka navedenih u ovom Prilogu.

Pri obnavljanju vozačke dozvole vozači podliježu istom postupku.
4. 2. skupina:

kandidati obavljaju zdravstvene preglede prije nego što im se prvi put izda vozačka dozvola, a potom u skladu s nacionalnim propisima na snazi u državi članici uobičajenog boravišta pri svakom obnavljanju vozačke dozvole.
5. Standardi koje država članica utvrdi za izdavanje ili svako naknadno obnavljanje vozačke dozvole mogu biti stroži od onih utvrđenih u ovom Prilogu.

#### **VID**

6. Svi kandidati za vozačku dozvolu moraju obaviti odgovarajući pregled kako bi se osiguralo da imaju odgovarajuću oštrinu vida i vidno polje za upravljanje vozilom s vlastitim pogonom. Ako postoji razlog za sumnju u kandidatov vid, nadležno zdravstveno tijelo trebalo bi ga pregledati. Tijekom tog pregleda posebna pozornost posvećuje se sljedećem: oštrini vida, vidnom polju, vidu pri slabijoj svjetlosti, osjetljivosti na bliještanje i kontrast, diplopiji i drugim vidnim funkcijama koje mogu ugroziti sigurno upravljanje vozilom.

Za vozače 1. skupine dozvola se može razmatrati u „iznimnim pojedinačnim slučajevima” ako se ne može ispuniti standard vidnog polja ili standard oštrine vida, ali postoje razlozi za uvjerenje da izdavanje vozačke dozvole kandidatu ne bi ugrozilo sigurnost prometa na cestama; u tim slučajevima nadležno zdravstveno tijelo mora pregledati vozača kako bi se dokazalo da nema drugog nedostatka vidne funkcije, uključujući osjetljivost na bliještanje i kontrast te vid u sumrak. Vozač ili

kandidat također mora pristupiti pozitivnom praktičnom ispitu koji provodi nadležno tijelo.

1. skupina:

- (1) kandidati za vozačku dozvolu ili za obnavljanje takve dozvole moraju imati binokularnu oštrinu vida, prema potrebi s korektivnim lećama, od najmanje 0,5 pri istovremenom gledanju oba oka.

Nadalje, vodoravno vidno polje mora biti najmanje 120 stupnjeva, proširenje mora biti najmanje 50 stupnjeva lijevo i desno te 20 stupnjeva gore i dolje. U radijusu središnjih 20 stupnjeva ne smije biti poremećaja.

Kad se otkrije ili potvrdi progresivna bolest oka, vozačke dozvole se mogu izdati ili obnoviti pod uvjetom da nadležno zdravstveno tijelo vrši redovit pregled vozača.

- (2) Kandidati za vozačku dozvolu ili obnavljanje vozačke dozvole, koji imaju potpuni funkcionalni gubitak vida na jednom oku ili koji koriste samo jedno oko (npr. u slučaju diplopije) moraju imati oštrinu vida od najmanje 0,5, prema potrebi s korektivnim lećama. Nadležno zdravstveno tijelo mora potvrditi da to stanje monokularnog vida postoji dovoljno dugo da omogući prilagodbu i da vidno polje na tom oku udovoljava zahtjevu propisanom u točki 6. podtočki (1).
- (3) Nakon svakog nedavnog razvoja diplopije ili nakon gubitka vida na jedno oko, mora proći odgovarajuće razdoblje prilagodbe (npr. šest mjeseci) tijekom kojeg upravljanje vozilom nije dozvoljeno. Nakon tog razdoblja, upravljanje vozilom je dopušteno samo nakon što stručnjaci za vid i upravljanje vozilom izdaju pozitivno mišljenje.

2. skupina:

- (4) kandidati za vozačku dozvolu ili obnavljanje takve dozvole moraju imati oštrinu vida, prema potrebi s korektivnim lećama, najmanje 0,8 na boljem oku i najmanje 0,1 na slabijem oku. Ako se za postizanje vrijednosti 0,8 i 0,1 koriste korektivne leće, minimalna oštrina vida (0,8 i 0,1) mora se postići korekcijom s pomoću naočala s jačinom koja ne prelazi dioptriju plus osam ili s pomoću kontaktnih leća. Korekcija se mora dobro podnositi.

Nadalje, vodoravno vidno polje pri gledanju oba oka mora biti najmanje 160 stupnjeva, proširenja trebaju biti najmanje 70 stupnjeva lijevo i desno i 30 stupnjeva gore i dolje. U radijusu središnjih 30 stupnjeva ne smije biti poremećaja.

Vozačke dozvole se ne izdaju niti obnavljaju kandidatima ili vozačima sa smanjenom osjetljivošću na kontraste ili diplopijom.

Nakon znatnoga gubitka vida na jednom oku, mora postojati odgovarajuće razdoblje prilagodbe (npr. šest mjeseci) tijekom kojeg osobi nije dozvoljeno upravljanje vozilom. Nakon tog razdoblja, upravljanje vozilom je dozvoljeno samo nakon što stručnjaci za vid i upravljanje vozilom izdaju pozitivno mišljenje.

SLUH

7. Kandidatima ili vozačima 2. skupine smije se izdati ili obnoviti vozačka dozvola u skladu s mišljenjem nadležnog zdravstvenog tijela; tijekom zdravstvenog pregleda posebna pozornost posvetit će se prostoru za kompenzaciju.

### **OSOBE S TJELESNIM INVALIDITETOM**

8. Kandidatima ili vozačima s bolestima ili oštećenjima lokomotornog sustava zbog kojih je upravljanje vozilom s vlastitim pogonom opasno ne smije se izdati ni obnoviti vozačka dozvola.

1. skupina:

- (1) kandidatima ili vozačima s tjelesnim invaliditetom može se izdati vozačka dozvola s određenim ograničenjima nakon što nadležno zdravstveno tijelo izda mišljenje. To se mišljenje mora temeljiti na liječničkoj procjeni predmetne bolesti ili oštećenja te, prema potrebi, na praktičnom ispitu. U njemu se mora naznačiti i koju vrstu preinake je potrebno učiniti na vozilu te treba li vozač koristiti ortopedski proizvod ako ispit vještina i ponašanja pokaže da s pomoću takvog proizvoda upravljanje vozilom ne bi bilo opasno.
- (2) Svakom kandidatu s progresivnom bolesti može se izdati ili obnoviti vozačka dozvola pod uvjetom da se redovito podvrgava pregledima kako bi se utvrdilo je li i dalje sposoban posve sigurno upravljati vozilom.

Ako je riječ o stabilnom tjelesnom invaliditetu, vozačka dozvola može se izdati ili obnoviti, a da kandidat ne obavlja redovite zdravstvene preglede.

2. skupina:

- (3) nadležno zdravstveno tijelo primjereno uzima u obzir dodatne rizike i opasnosti povezane s upravljanjem vozilima obuhvaćenima definicijom ove skupine.

### **KARDIOVASKULARNE BOLESTI**

9. Kardiovaskularna zdravstvena stanja ili bolesti mogu prouzročiti iznenadno oštećenje moždanih funkcija koje je opasnost za sigurnost na cestama. Ta zdravstvena stanja razlog su za uvođenje privremenih ili trajnih ograničenja prava na upravljanje vozilom.

- (1) U slučaju sljedećih kardiovaskularnih stanja vozačke dozvole mogu se izdati ili obnoviti kandidatima ili vozačima iz navedenih skupina samo ako se stanje već djelotvorno liječi te na temelju stručnog liječničkog odobrenja i, prema potrebi, podložno redovitoj procjeni zdravstvenog stanja:
- (a) bradiaritmije (bolesti sinusnog čvora i poremećaji provodnog sustava srca) i tahiaritmije (supraventrikulske i ventrikulske aritmije) s anamnezom sinkope ili sinkopalnih epizoda zbog slučajeva aritmije (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (b) bradiaritmije: bolest sinusnog čvora i poremećaji provodnog sustava srca s atrioventrikulskim (AV) blokom drugog stupnja tipa Mobitz II, atrioventrikulskim blokom trećeg stupnja ili izmjeničnim blokom lijeve i desne grane (odnosi se na 2. skupinu);
- (c) tahiaritmije (supraventrikulske i ventrikulske aritmije) sa
- strukturnom bolesti srca i trajnom ventrikulskom tahikardijom (VT) (odnosi se na 1. i 2. skupinu), ili

- polimorfnom prolaznom ventrikulskom tahikardijom, trajnom ventrikulskom tahikardijom ili s indikacijom za defibrilator (odnosi se isključivo na 2. skupinu);
- (d) simptomatska angina pectoris (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (e) ugradnja ili zamjena trajnog srčanog elektrostimulatora (odnosi se samo na 2. skupinu);
- (f) ugradnja ili zamjena defibrilatora ili primjeren ili neprimjeren defibrilatorski šok (odnosi se samo na 1. skupinu);
- (g) sinkopa (prolazan gubitak svijesti i uspravnog stava, karakteriziran iznenadnim nastupom, kratkim trajanjem i spontanim vraćanjem svijesti, zbog slabe opće cerebralne prokrvljenosti, pretpostavljeno refleksno izazvan, nepoznatog uzroka, bez dokaza za uzročnu bolest srca) (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (h) akutni koronarni sindrom (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (i) stabilna angina pectoris ako se simptomi ne pojavljuju tijekom manjih fizičkih napora (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (j) perkutana koronarna intervencija (PCI) (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (k) kirurška ugradnja aortokoronarne premosnice (CABG) (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (l) srčani udar/prolazni ishemijski napad (TIA) (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (m) izražena stenoza karotidne arterije (odnosi se samo na 2. skupinu);
- (n) najveći promjer aorte veći od 5,5 cm (odnosi se samo na 2. skupinu);
- (o) zatajenje srca:
  - New York Heart Association (NYHA) I., II. i III. (odnosi se samo na 1. skupinu);
  - NYHA I. i II. ako je frakcija izbacivanja lijeve klijetke najmanje 35 % (odnosi se samo na 2. skupinu);
- (p) transplantacija srca (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (q) ugradnja uređaja za mehaničku potporu srcu (odnosi se samo na 1. skupinu);
- (r) kirurški zahvat na srčanom zalisku (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (s) maligna hipertenzija (povišeni sistolički krvni tlak  $\geq 180$  mmHg ili dijastolički krvni tlak  $\geq 110$  mmHg povezan s predviđenim ili progresivnim oštećenjima organa) (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (t) povišeni krvni tlak trećeg stupnja (dijastolički krvni tlak  $\geq 110$  mmHg i/ili sistolički krvni tlak  $\geq 180$  mmHg) (odnosi se samo na 2. skupinu);
- (u) prirođena bolest srca (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
- (v) hipertrofička kardiomiopatija ako nema sinkope (odnosi se samo na 1. skupinu);

- (w) sindrom dugoga QT intervala sa sinkopom, torsade des pointes ili QTc interval  $> 500$  ms (odnosi se samo na 1. skupinu).
- (2) U slučaju sljedećih kardiovaskularnih stanja vozačke dozvole ne izdaju se niti obnavljaju kandidatima ili vozačima iz navedenih skupina:
- (a) ugradnja defibrilatora (odnosi se samo na 2. skupinu);
  - (b) periferna vaskularna bolest – aneurizma prsne i trbušne aorte ako je najveći promjer aorte takav da se predviđa znatan rizik od nagle rupture i iznenadnog događaja koji osobu onesposobi za vožnju (odnosi se na 1. i 2. skupinu);
  - (c) zatajenje srca:
    - NYHA IV. (odnosi se samo na 1. skupinu),
    - NYHA III. i IV. (odnosi se samo na 2. skupinu);
  - (d) ugradnja uređaja za mehaničku potporu srcu (odnosi se samo na 2. skupinu);
  - (e) bolest srčanog zaliska s aortnom insuficijencijom, aortna stenoza, mitralna insuficijencija ili mitralna stenoza ako je procijenjeni stupanj funkcionalne sposobnosti NYHA IV. ili u slučaju epizoda sinkope (odnosi se samo na 1. skupinu);
  - (f) valvularna bolest srca u NYHA III. ili IV. ili s ejekcijskom frakcijom (EF) manjom od 35 %, mitralnom stenozom i teškom plućnom hipertenzijom ili s teškom ehokardiografskom aortnom stenozom ili aortnom stenozom koja uzrokuje sinkopu; osim za potpuno asimptomatsku tešku aortnu stenozu ako su ispunjeni zahtjevi ispitivanja tolerancije vježbanja (primjenjuje se samo na 2. skupinu);
  - (g) strukturne i električne kardiomiopatije – hipertrofička kardiomiopatija s anamnezom sinkope ili ako su prisutna najmanje dva sljedeća uvjeta: debljina stijenke lijeve klijetke (LV)  $> 3$  cm, prolazna ventrikulska tahikardija, obiteljska anamneza iznenadne smrti (srodstvo u prvom koljenu), izostanak porasta krvnog tlaka pri fizičkom naporu (primjenjuje se samo na 2. skupinu);
  - (h) sindrom dugoga QT intervala sa sinkopom, torsade des pointes i QTc interval  $> 500$  ms (odnosi se samo na 2. skupinu);
  - (i) Brugada sindrom sa sinkopom ili prekinuta iznenadna srčana smrt (odnosi se na 1. i 2. skupinu).

Vozačke dozvole mogu se izdati ili obnoviti u iznimnim slučajevima uz uvjet da je to propisno opravdano stručnim liječničkim mišljenjem i podložno redovitoj procjeni zdravstvenog stanja kojima se osigurava da je osoba i dalje sposobna za sigurnu vožnju unatoč učincima zdravstvenog stanja.

(3) Ostale kardiomiopatije

Rizik od iznenadnih događaja koji osobu onesposobe za vožnju procjenjuje se za kandidate ili vozače s dobro opisanim kardiomiopatijama (npr. aritmogena kardiomiopatija desne klijetke, spužvasta kardiomiopatija, kateholaminergična polimorfna ventrikulska tahikardija i sindrom kratkog QT intervala) ili novim kardiomiopatijama koje bi mogle biti otkrivene. Nužna je temeljita

specijalistička procjena. Moraju se razmotriti prognostički čimbenici svake kardiomiopatije.

- (4) Države članice mogu ograničiti izdavanje ili obnavljanje vozačkih dozvola kandidatima ili vozačima s drugim kardiovaskularnim bolestima.

## DIABETES MELLITUS

10. Za potrebe sljedećih točaka primjenjuju se sljedeće definicije:

„teška hipoglikemija” znači hipoglikemija pri kojoj je potrebna pomoć druge osobe;

„ponavljajuća hipoglikemija” znači druga teška hipoglikemija u razdoblju od 12 mjeseci.

1. skupina:

- (1) Vozačke dozvole mogu se izdavati ili obnavljati kandidatima ili vozačima koji imaju diabetes mellitus. Ako je osoba pod terapijom lijekovima, dozvole moraju biti uvjetovane ovlaštenim liječničkim mišljenjem i redovitim zdravstvenim pregledima, primjerenima za svaki slučaj, no razmak između pregleda ne smije biti dulji od deset godina.
- (2) Kandidat ili vozač s dijabetesom koji je pod terapijom lijekovima koja može prouzročiti hipoglikemiju mora dokazati da razumije rizik od hipoglikemije i da može primjereno kontrolirati svoje stanje.

Vozačke dozvole ne izdaju se i ne obnavljaju kandidatima ili vozačima koji ne pokazuju primjerenu informiranost o hipoglikemiji.

Vozačke dozvole ne izdaju se i ne obnavljaju kandidatima ili vozačima koji imaju ponavljajuću tešku hipoglikemiju, osim na temelju stručnog liječničkog mišljenja i redovite procjene zdravstvenog stanja. U slučajevima s ponavljajućom teškom hipoglikemijom u budnom stanju dozvola se ne smije izdati ili obnoviti prije isteka tri mjeseca od posljednje hipoglikemijske epizode.

Vozačke dozvole mogu se izdati ili obnoviti u iznimnim slučajevima uz uvjet da je to propisno opravdano stručnim medicinskim mišljenjem i redovitom procjenom zdravstvenog stanja, čime se osigurava da je osoba i dalje sposobna za sigurnu vožnju unatoč učincima zdravstvenog stanja.

2. skupina:

- (3) Izdavanje i obnavljanje dozvola može se razmotriti za vozače iz 2. skupine s diabetesom mellitusom. Kad je osoba pod terapijom lijekovima koja može prouzročiti hipoglikemiju (tj. prima inzulin i određene tablete), primjenjuju se sljedeći kriteriji:
- (a) vozač u prethodnih 12 mjeseci nije imao teške hipoglikemijske krize;
- (b) vozač je potpuno informiran o hipoglikemiji;
- (c) vozač mora pokazati odgovarajuću kontrolu stanja s pomoću senzora glukoze u krvi, inzulinske pumpe, inzulinske olovke i/ili hibridne zatvorene petlje najmanje dvaput dnevno i u trenucima važnima za vožnju;
- (d) vozač mora dokazati da razumije rizike od hipoglikemije;

- (e) nema drugih komplikacija dijabetesa koje bi mogle onemogućiti izdavanje dozvole.

Nadalje, u tim slučajevima takve se dozvole izdaju na temelju mišljenja nadležnog zdravstvenog tijela i podložno redovitim zdravstvenim pregledima, koje treba obaviti ne rjeđe od svake tri godine.

- (4) Teška hipoglikemijska kriza u vrijeme budnosti, čak i ako nije vezana uz upravljanje vozilom, mora se prijaviti te dovodi do ponovne procjene statusa dozvole.

## **NEUROLOŠKE BOLESTI I SINDROM OPSTRUKTIVNE APNEJE U SPAVANJU**

- 11. Sljedeća se pravila primjenjuju na kandidate s teškom neurološkom bolesti i sindromom opstruktivne apneje u spavanju.

### **NEUROLOŠKE BOLESTI**

- (1) Vozačka dozvola ne smije se izdati ni obnoviti kandidatima ili vozačima s teškom neurološkom bolesti, osim ako je zahtjevu priloženo odgovarajuće ovlašteno liječničko mišljenje.

Neurološke smetnje povezane s bolestima ili kirurškim zahvatima na središnjem ili perifernom živčanom sustavu koje imaju za posljedicu senzorna ili motorna oštećenja te utječu na ravnotežu i koordinaciju moraju se na odgovarajući način uzeti u obzir, imajući u vidu njihove funkcionalne učinke i rizike napredovanja. U takvim slučajevima, te ako postoji rizik pogoršanja, vozačka dozvola izdaje se ili obnavlja podložno redovitoj procjeni zdravstvenog stanja.

### **SINDROM OPSTRUKTIVNE APNEJE U SPAVANJU**

- (2) Za potrebe sljedećih točaka:

„sindrom umjerene opstruktivne apneje u spavanju” znači broj apneja i hipopneja po satu (indeks apneja – hipopneja) između 15 i 29;

„sindrom teške opstruktivne apneje u spavanju” znači indeks apneja – hipopneja 30 ili veći, oba povezana s prekomjernom dnevnom pospanošću.

- (3) Kandidati ili vozači za koje se sumnja da boluju od sindroma umjerene ili teške opstruktivne apneje u spavanju moraju se uputiti na traženje dodatnog ovlaštenog medicinskog savjeta prije nego im se izda ili obnovi vozačka dozvola. Može ih se savjetovati da ne upravljaju vozilom do potvrde dijagnoze.
- (4) Kandidatima ili vozačima sa sindromom umjerene ili teške opstruktivne apneje u spavanju mogu se izdati vozačke dozvole ako dokažu odgovarajuću kontrolu nad svojim stanjem te pridržavanje odgovarajućeg liječenja i smanjenje pospanosti, ako ona postoji, što je potvrđeno ovlaštenim liječničkim mišljenjem.
- (5) Redoviti zdravstveni pregledi u vremenskim razmacima od najviše tri godine za vozače koji pripadaju 1. skupini i jedne godine za vozače koji pripadaju 2. skupini obvezni su za kandidate ili vozače koji se liječe od sindroma umjerene ili teške opstruktivne apneje u spavanju u svrhu utvrđivanja razine pridržavanja liječenja, potrebe za nastavkom liječenja i daljnjim pomnim praćenjem.

## **EPILEPSIJA**

12. Epileptički napadi ili druge iznenadne smetnje stanja svijesti, ako se dogode osobi koja upravlja vozilom s vlastitim pogonom, predstavljaju ozbiljnu opasnost za sigurnost na cestama.

Za potrebe sljedećih točaka:

„epilepsija” znači zdravstveno stanje u kojem je dotična osoba imala najmanje dva epileptička napada s razmakom kraćim od pet godina;

„izazvani epileptički napad” definira se kao napad s prepoznatljivim uzročnim faktorom koji se može izbjeći.

Osobi koja ima prvi ili izolirani napad ili gubitak svijesti savjetuje se da ne upravlja vozilom. Traži se izvješće specijalista, u kojem se navodi razdoblje zabrane upravljanja vozilom te zahtijevano praćenje bolesnika.

Iznimno je važno utvrditi specifični epileptički sindrom osobe i vrstu napada kako bi se mogla valjano ocijeniti sposobnost osobe za sigurno upravljanje vozilom (uključujući rizik daljnjih napada) i započeti odgovarajuće liječenje. To mora učiniti neurolog.

1. skupina:

- (1) vozači s epilepsijom iz 1. skupine moraju obavljati redovite preglede za ocjenu sposobnosti upravljanja vozilom, sve do isteka pet godina bez napada.

Ako osoba ima epilepsiju, kriteriji za bezuvjetnu dozvolu nisu ispunjeni. O tome se obavješćuje tijelo koje izdaje dozvolu.

- (2) Izazvani epileptički napad: kandidat je imao takav napad, a uzrokovan je prepoznatljivim čimbenikom za koji nije vjerojatno da će se ponoviti za volanom, može se proglasiti sposobnim za upravljanje vozilom na temelju mišljenja neurologa (procjena se, prema potrebi, provodi u skladu s drugim odgovarajućim odjeljcima Priloga III. (npr. u slučaju alkohola ili drugog komorbiditeta)).
- (3) Prvi ili jedan neizazvani napad: kandidat koji je imao prvi neizazvani epileptički napad može se proglasiti sposobnim za upravljanje vozilom nakon isteka razdoblja od šest mjeseci bez napada, ako je obavljena odgovarajuća procjena zdravstvenog stanja. Nacionalna tijela mogu dozvoliti vozačima s priznatim dobrim prognostičkim pokazateljima upravljanje vozilom prije tog roka.
- (4) Drugi gubici svijesti: gubitak svijesti ocjenjuje se prema riziku ponovnog pojavljivanja za vrijeme upravljanja vozilom.
- (5) Epilepsija: vozači ili kandidati mogu se proglasiti sposobnima za upravljanje vozilom nakon isteka razdoblja od jedne godine bez napada.
- (6) Napadi koji se pojavljuju isključivo u spavanju: kandidat ili vozač koji nije nikad imao napade osim napada u spavanju, može se proglasiti sposobnim za upravljanje vozilom ako je uzorak napada ustanovljen za razdoblje koje ne smije biti kraće od razdoblja bez napada koje se zahtijeva za epilepsiju. Ako se napad pojavi i u budnom stanju, prije izdavanja dozvole zahtijeva se godina dana bez ponovnog napada (vidjeti „Epilepsija” u točki 12. podtočki (5)).
- (7) Napadi koji ne utječu na stanje svijesti ili sposobnost reagiranja: kandidat ili vozač koji nikad nije imao napade osim napada za koje je izričito dokazano da

ne utječu na svijest niti izazivaju bilo kakvo funkcionalno oštećenje mogu se proglasiti sposobnima za upravljanje vozilom ako je uzorak napada ustanovljen za razdoblje koje ne smije biti kraće od razdoblja bez napada koje se zahtijeva za epilepsiju. Ako se javi napad bilo kakve druge vrste, prije izdavanja dozvole zahtijeva se godina dana bez ponovnog napada (vidjeti „Epilepsija” u točki 12. podtočki (5)).

- (8) Napadi zbog promjene koju je odredio liječnik ili zbog smanjenja antiepileptičke terapije: pacijenta se može savjetovati da ne upravlja vozilom od početka razdoblja prestanka uzimanja lijekova i nakon toga u razdoblju od šest mjeseci nakon prestanka liječenja. Napadi koji se pojave tijekom promjene koju je savjetovao liječnik ili prestanka uzimanja lijekova zahtijevaju tromjesečnu zabranu upravljanja vozilom ako osoba ponovno počne uzimati lijekove koji su ranije bili djelotvorni.
- (9) Nakon kirurškog zahvata za liječenje epilepsije: vidjeti „Epilepsija” u točki 12. podtočki (5).

## 2. skupina:

- (10) kandidat ne smije uzimati antiepileptičke lijekove u trajanju jednakom razdoblju bez napada koje se zahtijeva za epilepsiju. Mora se provesti odgovarajuće praćenje zdravstvenog stanja. Opsežno neurološko istraživanje mora pokazati da na elektroencefalogramu (EEG) ne postoji relevantna cerebralna patologija ni bilo kakva epileptiformna aktivnost. Nakon akutne epizode mora se obaviti EEG i odgovarajuća neurološka procjena.
- (11) Izazvani epileptički napad: kandidat za vozača koji je imao izazvani epileptički napad prepoznatljivog uzročnog faktora, a nije vjerojatno da će se uzrok napada ponoviti za volanom, može se proglasiti sposobnim za upravljanje vozilom na temelju mišljenja neurologa. Nakon akutne epizode mora se obaviti EEG i odgovarajuća neurološka procjena.

Osoba sa strukturalnim intracerebralnim lezijama koja ima povećan rizik od napada ne smije upravljati vozilima 2. skupine dok rizik od epilepsije ne padne na najmanje 2 % godišnje. Procjena se, prema potrebi, provodi u skladu s drugim odgovarajućim odjeljcima Priloga III. (npr. u slučaju alkohola).

- (12) Prvi ili jedan neizazvani napad: kandidat koji je imao prvi neizazvani epileptički napad može se proglasiti sposobnim za upravljanje vozilom nakon isteka razdoblja od pet godina bez napada ni uzimanja antiepileptičkih lijekova, ako je izvršena odgovarajuća neurološka procjena. Nacionalna tijela mogu dozvoliti vozačima s priznatim dobrim prognostičkim pokazateljima upravljanje vozilom prije tog roka.
- (13) Drugi gubici svijesti: gubitak svijesti ocjenjuje se prema riziku ponovnog pojavljivanja za vrijeme upravljanja vozilom. Rizik ponovnog pojavljivanja ne smije biti veći od 2 % godišnje.
- (14) Epilepsija: osoba 10 godina nije imala daljnjih napada bez uzimanja antiepileptičkih lijekova. Nacionalna tijela mogu dozvoliti vozačima s priznatim dobrim prognostičkim pokazateljima upravljanje vozilom prije tog roka. To se primjenjuje i u slučaju „juvenilne epilepsije”.

Određeni poremećaji (npr. arteriovenske malformacije ili intracerebralno krvarenje) uključuju povećan rizik napada, čak ako napada još nije bilo. U tim

situacijama procjenu stanja provodi nadležno zdravstveno tijelo; rizik od napada treba biti 2 % godišnje ili manji da bi se dozvola mogla izdati.

## **PSIHIČKA OŠTEĆENJA**

13. Sljedeća se pravila primjenjuju na kandidate ili vozače s psihičkim oštećenjima ili intelektualnim teškoćama.

1. skupina:

(1) vozačke dozvole ne smiju se izdati ili obnoviti kandidatima ili vozačima kojima je dijagnosticirano sljedeće:

(a) teška psihička oštećenja, prirođena ili uzrokovana bolešću, traumom ili neurokirurškim zahvatima;

(b) teške intelektualne teškoće;

(c) ozbiljni problemi u ponašanju, problemi u ponašanju povezani sa starenjem; ili poremećaji ličnosti koji dovode do ozbiljno narušene sposobnosti prosuđivanja, ponašanja ili prilagodljivosti,

osim ako je njihovim zahtjevima priloženo odgovarajuće ovlašteno liječničko mišljenje i, prema potrebi, podložno redovitim zdravstvenim pregledima.

2. skupina:

(2) nadležno zdravstveno tijelo primjereno uzima u obzir dodatne rizike i opasnosti povezane s upravljanjem vozilima obuhvaćenima definicijom ove skupine.

## **ALKOHOL**

14. Konzumiranje alkohola predstavlja veliku opasnost za sigurnost na cestama. S obzirom na razmjere tog problema, zdravstvena struka mora biti vrlo oprezna.

1. skupina:

(1) vozačka dozvola ne smije se izdati ni obnoviti kandidatima ili vozačima ovisnima o alkoholu ili onima koji se ne mogu suzdržati od vožnje u alkoholiziranom stanju, osim ako se primjenjuju odgovarajuća ograničenja primjenom tehnologija kojima se omogućuje kompenzacija ovisnosti (na primjer, obveznom upotrebom uređaja za blokadu u slučaju vožnje pod utjecajem alkohola).

Kandidatima ili vozačima koji su u prošlosti bili ovisni o alkoholu može se izdati ili obnoviti vozačka dozvola bez daljnjih ograničenja nakon dokazanog razdoblja apstinencije te na temelju ovlaštenog liječničkog mišljenja i podložno redovitim zdravstvenim pregledima.

2. skupina:

(2) nadležno zdravstveno tijelo primjereno uzima u obzir dodatne rizike i opasnosti povezane s upravljanjem vozilima obuhvaćenima definicijom ove skupine.

## **DROGE I LIJEKOVI**

15. Sljedeća se pravila primjenjuju na droge i lijekove.

Zloupotroba:

- (1) Vozačka dozvola ne smije se izdati ni obnoviti kandidatima ili vozačima ovisnima o psihotropnim tvarima ili koji nisu ovisni o takvim tvarima, ali ih redovito zloupotrebljavaju, bez obzira na kategoriju dozvole koja se traži.

Redovito korištenje:

1. skupina:

- (2) vozačka dozvola ne smije se izdati ni obnoviti kandidatima ili vozačima koji u bilo kojem obliku redovito koriste psihotropne tvari koje mogu narušiti sposobnost sigurnog upravljanja vozilom ako su konzumirane količine takve da nepovoljno utječu na sposobnost upravljanja vozilom. To vrijedi i za sve druge lijekove ili kombinacije lijekova koji utječu na sposobnost upravljanja vozilom.

2. skupina:

- (3) nadležno zdravstveno tijelo primjereno uzima u obzir dodatne rizike i opasnosti povezane s upravljanjem vozilima obuhvaćenima definicijom ove skupine.

## **POREMEĆAJI U RADU BUBREGA**

16. Sljedeća se pravila primjenjuju na kandidate s poremećajima u radu bubrega.

1. skupina:

- (1) kandidatima ili vozačima s teškim zatajenjem bubrega izdaje se ili obnavlja vozačka dozvola na temelju ovlaštenog liječničkog mišljenja i podložno redovitim zdravstvenim pregledima.

2. skupina:

- (2) osim u iznimnim slučajevima koji su propisno opravdani ovlaštenim liječničkim mišljenjem te podložno redovitim zdravstvenim pregledima, vozačka dozvola ne smije se izdati ni obnoviti kandidatu ili vozaču s teškim i nepovratnim zatajenjem bubrega.

## **RAZNE ODREDBE**

17. Sljedeće odredbe spadaju pod razne odredbe.

1. skupina:

- (1) kandidatima ili vozačima s presađenim organom ili umjetnim implantatom koji utječe na sposobnost upravljanja vozilom može se izdati ili obnoviti vozačka dozvola na temelju ovlaštenog liječničkog mišljenja i, prema potrebi, podložno redovitim zdravstvenim pregledima.

2. skupina:

- (2) nadležno zdravstveno tijelo primjereno uzima u obzir dodatne rizike i opasnosti povezane s upravljanjem vozilima obuhvaćenima definicijom ove skupine.

U pravilu, vozačka dozvola ne smije se izdati ni obnoviti kandidatima ili vozačima s bilo kojim poremećajem koji nije spomenut u točkama ovog Priloga, a koji bi mogao predstavljati ili izazvati funkcionalnu nesposobnost koja utječe na sigurnost za volanom, osim ako je zahtjevu priloženo odgovarajuće ovlašteno liječničko mišljenje te, prema potrebi, podložno redovitim zdravstvenim pregledima.

## **PRILOG IV.**

### **MINIMALNI STANDARDI ZA OSOBE KOJE PROVODE PRAKTIČNI DIO VOZAČKOG ISPITA**

#### **1. Kompetencije ovlaštenog ispitivača**

- (1) Osoba ovlaštena za praktično ocjenjivanje kandidata upravljanja vozilom s vlastitim pogonom mora imati znanje, vještine i razumijevanje povezane s temama iz točke 1. podtočaka od (2) do (6).
- (2) Sposobnosti ovlaštenog ispitivača moraju biti relevantne za ocjenjivanje kandidata upravljanja vozilom za kategoriju vozačke dozvole za koju se polaže vozački ispit.
- (3) Znanje o vožnji i razumijevanje vožnje te ocjenjivanje:
  - (a) teorija ponašanja tijekom upravljanja vozilom u prometu;
  - (b) percepcija opasnosti i izbjegavanje nesreće;
  - (c) nastavni plan na kojem se temelje standardi vozačkog ispita;
  - (d) zahtjevi vozačkog ispita;
  - (e) relevantni cestovni i prometni propisi, uključujući relevantne propise Unije i nacionalno zakonodavstvo te smjernice za tumačenje;
  - (f) teorija i tehnike ocjenjivanja;
  - (g) defanzivna vožnja.
- (4) Vještine ocjenjivanja:
  - (a) sposobnost točnog opažanja, nadgledanja i procjene cjelokupnog kandidata upravljanja vozilom, posebno:
  - (b) ispravno i sveobuhvatno prepoznavanje opasnih situacija;
  - (c) točno određivanje uzroka i vjerojatnog učinka takvih situacija;
  - (d) razina osposobljenosti i prepoznavanje pogrešaka;
  - (e) ujednačenost i dosljednost pri ocjenjivanju;
  - (f) brzo prikupljanje informacija i odabir ključnih točaka;
  - (g) predviđanje i prepoznavanje potencijalnih problema te razrada strategija za njihovo rješavanje;
  - (h) pružanje pravodobnih i konstruktivnih povratnih informacija.
- (5) Osobne vozačke vještine:

Osoba ovlaštena za provođenje praktičnog dijela vozačkog ispita za određenu kategoriju vozačke dozvole mora biti sposobna upravljati tom vrstom vozila s vlastitim pogonom prema dosljedno visokim standardima.
- (6) Kvaliteta usluge:
  - (a) odrediti što kandidat može očekivati tijekom ispita te mu to priopćiti;
  - (b) izražavati se jasno, biranim sadržajem, načinom i jezikom prilagođenim slušatelju i kontekstu te odgovarati na upite kandidata;
  - (c) pružiti jasne povratne informacije o rezultatima ispita;

- (d) odnositi se prema kandidatima s poštovanjem i bez diskriminacije.
- (7) Poznavanje tehničkih i fizičkih značajki vozila:
  - (a) poznavanje tehničkih značajki vozila, kao što su upravljanje, gume, kočnice, svjetla, posebno za motocikle i teška vozila;
  - (b) sigurnost pri prijevozu tereta;
  - (c) poznavanje fizičkih značajki vozila, kao što su brzina, trenje, dinamika, energija.
- (8) Vožnja uz nisku potrošnju goriva ili energije te na način koji nije štetan za okoliš.

## 2. Opći uvjeti

- (1) Ovlaštenu ispitivača za kategoriju B:
  - (a) mora imati vozačku dozvolu kategorije B najmanje tri godine;
  - (b) mora imati najmanje 23 godine;
  - (c) mora uspješno steći početnu kvalifikaciju iz točke 3. ovog Priloga te nakon tog održavati razinu kvalitete i pohađati periodično osposobljavanje kako je predviđeno točkom 4. ovog Priloga;
  - (d) mora imati završeno strukovno obrazovanje barem razine 3 kako je utvrđeno u Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja (ISCED)<sup>1</sup>;
  - (e) ne smije istodobno obavljati zanimanje instruktora vožnje u autoškoli.
- (2) Ovlaštenu ispitivača za ostale kategorije:
  - (a) mora imati vozačku dozvolu predmetne kategorije ili jednakovrijedno znanje stečeno odgovarajućom profesionalnom kvalifikacijom;
  - (b) mora uspješno steći početnu kvalifikaciju iz točke 3. ovog Priloga te nakon tog održavati razinu kvalitete i pohađati periodično osposobljavanje kako je predviđeno točkom 4. ovog Priloga;
  - (c) mora posjedovati najmanje trogodišnje iskustvo kao kvalificirani ovlaštenu ispitivača za kategoriju B; ispunjenje uvjeta navedenog trogodišnjeg iskustva neće se tražiti ako ovlaštenu ispitivača dokaže sljedeće:
    - i. najmanje petogodišnje iskustvo upravljanja vozilom predmetne kategorije, ili
    - ii. teorijsku i praktičnu ocjenu sposobnosti upravljanja vozilom standarda višeg od onog potrebnog za dobivanje vozačke dozvole, čime taj zahtjev postaje suvišan,
  - (d) mora imati završeno strukovno obrazovanje barem razine 3 kako je utvrđeno u Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja (ISCED);
  - (e) ne smije istodobno obavljati zanimanje instruktora vožnje u autoškoli.
- (3) Istovrijednost

---

<sup>1</sup> [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International\\_Standard\\_Classification\\_of\\_Education\\_\(ISCED\)#Implementati on\\_of\\_ISCED\\_2011\\_.28levels\\_of\\_education.29](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_(ISCED)#Implementati on_of_ISCED_2011_.28levels_of_education.29)

- (a) Države članice mogu ovlastiti ovlaštenog ispitivača da provodi vozačke ispite za kategorije AM, A1, A2 i A nakon stečene početne kvalifikacije iz točke 3. za jednu od tih kategorija.
- (b) Države članice mogu ovlastiti ovlaštenog ispitivača da provodi vozačke ispite za kategorije C1, C, D1 i D nakon stečene početne kvalifikacije iz točke 3. za jednu od tih kategorija.
- (c) Države članice mogu ovlastiti ovlaštenog ispitivača da provodi vozačke ispite za kategorije BE, C1E, CE, D1E i DE stečene početne kvalifikacije iz točke 3. za jednu od tih kategorija.

### **3. Početna kvalifikacija**

#### **(1) Početno osposobljavanje**

- (a) Prije no što se osoba može ovlastiti za provođenje vozačkih ispita, ona mora na zadovoljavajući način obaviti program osposobljavanja koji odredi država članica kako bi stekla sposobnosti utvrđene u točki 1.
- (b) Države članice određuju odgovara li sadržaj određenog programa osposobljavanja ovlaštenju za provođenje vozačkih ispita za jednu ili više kategorija vozačkih dozvola.

#### **(2) Ispiti**

- (a) Prije no što se osoba može ovlastiti za provođenje vozačkih ispita, ona mora pokazati zadovoljavajuću razinu znanja, razumijevanja, vještina i sposobnosti u pogledu tema navedenih u točki 1.
- (b) Države članice provode postupak provjere kojim se, na pedagoški primjeren način, ocjenjuju sposobnosti osobe definirane pod točkom 1., posebno točkom 1. podtočkom (4). Postupak ispitivanja mora biti pristupačan<sup>2</sup> te mora uključivati teorijski i praktični dio. Prema potrebi, može se koristiti ocjenjivanje temeljeno na računalu. O pojedinostima povezanim s vrstom i trajanjem ispita i ocjenjivanja u okviru postupka provjere odlučuje svaka država članica.
- (c) Države članice određuju odgovara li sadržaj određene provjere ovlaštenju za provođenje praktičnog dijela vozačkog ispita za jednu ili više kategorija vozačkih dozvola.

### **4. Osiguranje kvalitete i periodično osposobljavanje**

#### **(1) Osiguranje kvalitete**

- (a) Države članice moraju postaviti uvjete za osiguranje kvalitete namijenjene održavanju razine standarda koje moraju ispunjavati ovlašteni ispitivači.
- (b) Uvjeti za osiguranje kvalitete uključuju nadzor nad ovlaštenim ispitivačima tijekom njihova rada, njihovo daljnje osposobljavanje i ponovnu akreditaciju, njihovo trajno profesionalno usavršavanje i redovni pregled rezultata vozačkih ispita koje su provodili.

---

<sup>2</sup> U skladu sa zahtjevima za pristupačnost utvrđenima u Europskom aktu o pristupačnosti (Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga.

- (c) Države članice moraju osigurati da se na svakog ovlaštenog ispitivača na temelju uvjeta za osiguranje kvalitete iz točke 4. podtočke (1) podpodtočke (b) primjenjuje godišnji nadzor. Osim toga, države članice moraju osigurati da se svakih pet godina svaki ovlašten ispitivač nadgleda dok provodi ispit, i to tijekom kumulativnog razdoblja od najmanje pola dana, što omogućuje nadgledanje nekoliko ispita. Ako se otkriju problemi, moraju se poduzeti mjere za njihovo otklanjanje. Osoba koja obavlja nadzor mora za to imati ovlasti države članice.
  - (d) Države članice mogu odrediti da se, ako je ovlašten ispitivač ovlašten za provođenje vozačkih ispita za više od jedne kategorije, ispunjenjem zahtjeva o nadzoru ispita za jednu kategoriju ispunjava i zahtjev za više od jedne kategorije.
  - (e) Obavljanje vozačkih provjera mora pratiti i nadgledati tijelo koje je ovlastila država članica kako bi se osigurala ispravna i dosljedna primjena ocjenjivanja.
- (2) Periodično osposobljavanje
- (a) Države članice moraju osigurati da ovlaštene ispitivače, kako bi ostali ovlaštene, bez obzira na broj kategorija za koje su akreditirani, pohađaju:
    - i. periodično osposobljavanje u ukupnom trajanju barem četiri dana svake dvije godine, kako bi:
      - održali i osvježili potrebno znanje i vještine ispitivanja,
      - razvili nove sposobnosti koje su postale nužne za obavljanje njihove profesije,
      - osigurali da ovlaštene ispitivač i dalje provodi ispite u skladu s pravičnim i ujednačenim mjerilima,
    - ii. periodično stručno usavršavanje u ukupnom trajanju barem pet dana svakih pet godina kako bi:
      - razvili i održali potrebne praktične vozačke vještine.
  - (b) Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale posebno osposobljavanje za one ovlaštene ispitivače za koje se postojećim sustavom osiguranja kvalitete utvrdilo da u svom radu čine ozbiljne pogreške.
  - (c) Periodično osposobljavanje može biti u obliku sastanka, osposobljavanja u razredu, klasičnog ili elektroničkog učenja te se može obavljati pojedinačno ili u skupinama. Može uključivati ponovnu akreditaciju standarda kakvu država članica smatra primjerenom.
  - (d) Države članice mogu propisati da, kad je ovlaštene ispitivač ovlašten za provođenje vozačkih ispita za više kategorija, ispunjenjem zahtjeva za periodično osposobljavanje povezano s ispitima za jednu kategoriju ispunjava i zahtjev za više od jedne kategorije ako je ispunjen uvjet utvrđen u točki 4. podtočki (2) podpodtočki (e).
  - (e) Ako ovlaštene ispitivač 24 mjeseca nije provodio ispite za određenu kategoriju, prije no što mu se dopusti provođenje vozačkih ispita za tu kategoriju mora ponovno biti odgovarajuće ocijenjen. To ponovno ocjenjivanje obavlja se kao dio zahtjeva utvrđenog u točki 4. podtočki (2) podpodtočki (a).

## 5. Stečena prava

- (1) Države članice mogu osobama koje su bile ovlaštene za provođenje vozačkih ispita neposredno prije stupanja na snagu odredaba Direktive 2006/126/EZ dopustiti da nastave provoditi vozačke ispite bez obzira na to što nisu bile ovlaštene u skladu s općim uvjetima utvrđenima u točki 2. ili stjecanjem početne kvalifikacije utvrđenim u točki 3.
- (2) Takvi ovlašteni ispitivači ipak podliježu redovitom nadzoru i uvjetima za osiguranje kvalitete utvrđenima u točki 4.

## **PRILOG V.**

### **MINIMALNI ZAHTJEVI ZA OSPOSoblJAVANJE VOZAČA I ISPITIVANJE ZA KOMBINACIJE KAKO JE DEFINIRANO U ČLANKU 6. STAVKU 1. TOČKI (C) DRUGOJ ALINEJI DRUGOM PODSTAVKU**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere za:
  - (a) odobravanje i nadzor osposobljavanja iz članka 10. stavka 1. točke (d); ili
  - (b) organizaciju ispita vještina i ponašanja iz članka 10. stavka 1. točke (d).
2. Osposobljavanje vozača mora trajati najmanje sedam sati.
3. Sadržaj osposobljavanja vozača

Osposobljavanje vozača obuhvaća znanje, vještine i ponašanja opisane u točkama 2. i 7. Priloga II. Posebna se pozornost mora posvetiti: dinamici kretanja vozila, sigurnosnim kriterijima, vučnim vozilima i priključnim vozilima (mehanizam spojnice), ispravnom utovaru i sigurnosnoj opremi.

Praktični dio uključuje sljedeće vježbe: ubrzavanje, usporavanje, vožnja unatrag, kočenje, zaustavni put, mijenjanje prometne trake, kočenje/izmicanje, zanošenje prikolice, odvajanje i ponovno spajanje prikolice i motornog vozila, parkiranje.

Svaki sudionik osposobljavanja mora obaviti praktični dio i pokazati svoje vještine i ponašanje na javnim cestama.

Kombinacije vozila koje se koriste za osposobljavanje moraju spadati u kategoriju vozačke dozvole koju su sudionici zatražili.
4. Trajanje i sadržaj ispita vještina i ponašanja

Trajanje ispita i prijedena udaljenost moraju biti dostatni za ocjenjivanje vještina i ponašanja utvrđenih u točki 3.

## **PRILOG VI.**

### **MINIMALNI ZAHTJEVI ZA OSPOSoblJAVANJE I ISPITIVANJE VOZAČA MOTOCIKLA IZ KATEGORIJE A (PROGRESIVNI PRISTUP)**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere za:
  - (a) odobravanje i nadzor osposobljavanja iz članka 10. stavka 1. točke (c); ili
  - (b) organizaciju ispita vještina i ponašanja iz članka 10. stavka 1. točke (c).
2. Osposobljavanje vozača mora trajati najmanje sedam sati.
3. Sadržaj osposobljavanja vozača  
Osposobljavanje vozača mora sadržavati sve aspekte iz točke 6. Priloga II.  
Svaki sudionik osposobljavanja mora obaviti praktični dio i pokazati svoje vještine i ponašanje na javnim cestama.  
Motocikli koji se koriste za osposobljavanje moraju spadati u kategoriju vozačke dozvole koju su sudionici zatražili.
4. Trajanje i sadržaj ispita vještina i ponašanja  
Trajanje ispita i prijeđena udaljenost moraju biti dostatni za ocjenjivanje vještina i ponašanja utvrđenih u točki 3. ovog Priloga.

**PRILOG VII.**  
**KORELACIJSKA TABLICA**

<b>Direktiva 2006/126/EZ</b>	<b>Uredba (EU) br. 383/2012</b>	<b>Nova Direktiva</b>
—		Članak 1.
—		Članak 2. stavci 1., 2., 3. i 12.
—		Članak 3. stavci 1., 2., 3., 4., 5. i 7.
Članak 1. stavak 1.		Članak 4. stavak 1.
Članak 1. stavak 2.		Članak 4. stavak 5. prvi podstavak
Članak 1. stavak 3. prvi podstavak		Članak 4. stavak 5. drugi podstavak, prva rečenica
Članak 1. stavak 3. drugi podstavak		Članak 4. stavak 5. drugi podstavak, druga rečenica
Članak 1. stavak 3. treći podstavak		Članak 4. stavak 8.
Članak 1. stavak 4.		—
Članak 2. stavak 1.		Članak 3. stavak 6.
Članak 2. stavak 2.		Članak 4. stavak 3.
Članak 3. stavak 1.		Članak 4. stavak 2. prvi podstavak
Članak 3. stavak 2.		Članak 4. stavak 2. drugi podstavak

Članak 3. stavak 3.		Članak 4. stavak 4.
—		Članak 4. stavak 6. i članak 4. stavak 7. prvi i drugi podstavak
—		Članak 5.
Članak 4. stavak 1. prva rečenica		Članak 6. stavak 1.
Članak 4. stavak 1. druga rečenica		Članak 7. stavci 1., 2., 3. i 5.
Članak 4. stavak 2. uvodni tekst Članak 4. stavak 2. prvi podstavak		Članak 6. stavak 1. točka (a) uvodni tekst Članak 6. stavak 1. točka (a) prvi podstavak
Članak 4. stavak 2. prva alineja		Članak 6. stavak 1. točka (a) prva i druga alineja Članak 2. stavci 5. i 6.
Članak 4. stavak 2. druga alineja Članak 4. stavak 3. točka (a) treća alineja Članak 4. stavak 4. točka (a) druga alineja		Članak 7. stavak 1. točka (a)
Članak 4. stavak 3. uvodni tekst		
Članak 4. stavak 3. prva alineja		Članak 2. stavak 8.
Članak 4. stavak 3. druga alineja		Članak 2. stavak 9.
Članak 4. stavak 3. točka (a) uvodni tekst Članak 4. stavak 3. točka (a) prva i druga alineja		Članak 6. stavak 1. točka (b) podtočka i. Članak 6. stavak 1. točka (b) podtočka i. prva i druga alineja
Članak 4. stavak 3. točka (b) uvodni tekst Članak 4. stavak 3. točka (b) prva alineja		Članak 6. stavak 1. točka (b) podtočka ii. Članak 6. stavak 1. točka (b) podtočka ii. prva alineja

<p>Članak 4. stavak 3. točka (b) druga alineja</p> <p>Članak 4. stavak 4. točka (b) peti podstavak</p> <p>Članak 4. stavak 4. točka (c) druga alineja</p> <p>Članak 4. stavak 4. točka (e) treća alineja</p>		<p>Članak 7. stavak 1. točka (b)</p>
<p>Članak 4. stavak 3. točka (c) uvodni tekst</p> <p>Članak 4. stavak 3. točka (c) podtočka i. uvodni tekst</p> <p>Članak 4. stavak 3. točka (c) podtočka ii. uvodni tekst</p>		<p>Članak 6. stavak 1. točka (b) podtočka iii.</p> <p>Članak 6. stavak 1. točka (b) podtočka iii. prva alineja</p> <p>Članak 6. stavak 1. točka (b) podtočka iii. druga alineja</p>
<p>Članak 4. stavak 3. točka (c) podtočka i. prva alineja</p>		<p>Članak 7. stavak 1. točka (c) podtočka i.</p>
<p>Članak 4. stavak 3. točka (c) podtočka ii. prva alineja</p>		<p>Članak 7. stavak 1. točka (c) podtočka ii.</p>
<p>Članak 4. stavak 4. uvodni tekst</p>		<p>Članak 6. stavak 1. točka (c) uvodni tekst</p>
<p>Članak 4. stavak 4. prva alineja</p>		<p>Članak 2. stavak 10.</p>
<p>Članak 4. stavak 4. druga alineja</p>		<p>—</p>
<p>Članak 4. stavak 4. točka (a) uvodni tekst</p>		<p>Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka i. uvodni tekst</p>
<p>Članak 4. stavak 4. točka (a) prva alineja</p>		<p>Članak 6. stavak 1. točka (a) druga alineja</p> <p>Članak 2. stavak 7.</p> <p>Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka i.</p> <p>Članak 2. stavak 11.</p>
<p>Članak 4. stavak 4. točka (a) treća alineja</p>		<p>Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka i. drugi podstavak</p>
<p>—</p>		<p>Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka i. treći podstavak</p>
<p>Članak 4. stavak 4. točka (b) uvodni tekst</p> <p>Članak 4. stavak 4. točka (b) od</p>		<p>Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka ii.</p> <p>Članak 6. stavak 1. točka (c)</p>

prvog do četvrtog podstavka		podtočka ii. od prvog do četvrtog podstavka
Članak 4. stavak 4. točka (c) uvodni tekst Članak 4. stavak 4. točka (c) prva alineja		Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka iii. Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka iii. prva alineja
Članak 4. stavak 4. točka (d)		Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka iv.
Članak 4. stavak 4. točka (e) uvodni tekst Članak 4. stavak 4. točka (e) prva i druga alineja		Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka v. Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka v. prva i druga alineja
Članak 4. stavak 4. točka (f)		Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka vi.
Članak 4. stavak 4. točka (g) uvodni tekst Članak 4. stavak 4. točka (g) prva alineja		Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka vii. prva alineja
Članak 4. stavak 4. točka (g) druga alineja Članak 4. stavak 4. točka (i) druga alineja		Članak 7. stavak 1. točka (d) Članak 7. stavak 1. točka (d)
Članak 4. stavak 4. točka (h)		Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka viii.
Članak 4. stavak 4. točka (i) uvodni tekst Članak 4. stavak 4. točka (i) prva alineja		Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka ix.
Članak 4. stavak 4. točka (j)		Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka x.
Članak 4. stavak 4. točka (k) uvodni tekst Članak 4. stavak 4. točka (k) prva alineja		Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka xi. Članak 6. stavak 1. točka (c) podtočka xi. prva alineja
Članak 4. stavak 4. točka (k) druga alineja		Članak 7. stavak 1. točka (e)

Članak 4. stavak 5.		Članak 6. stavak 2.
Članak 4. stavak 6. prvi podstavak		Članak 7. stavak 2.
Članak 4. stavak 6. drugi podstavak		Članak 7. stavak 3.
Članak 4. stavak 6. treći i četvrti podstavak		Članak 7. stavak 4.
Članak 4. stavak 7.		Članak 7. stavak 5.
Članak 5. stavak 1.		Članak 8. stavak 1.
Članak 5. stavak 2.		Članak 8. stavak 1. drugi podstavak
Članak 6. stavak 1.		Članak 9. stavak 1.
Članak 6. stavak 2. uvodni tekst		Članak 9. stavak 2. uvodni tekst
Članak 6. stavak 2. točka (a)		Članak 9. stavak 2. točka (a)
Članak 6. stavak 2. točka (b)		Članak 9. stavak 2. točka (b)
—		Članak 9. stavak 2. točka (c)
Članak 6. stavak 2. točka (c)		Članak 9. stavak 2. točka (d)
Članak 6. stavak 2. točka (d)		Članak 9. stavak 2. točka (e)
Članak 6. stavak 2. točka (e)		Članak 9. stavak 2. točka (f)
Članak 6. stavak 2. točka (f)		Članak 9. stavak 2. točka (g)
—		Članak 9. stavak 2. točka (h)
Članak 6. stavak 3.		Članak 9. stavak 3.
Članak 6. stavak 4.		Članak 9. stavak 4.
Članak 7. stavak 1.		Članak 10. stavak 1.
Članak 7. stavak 2.		Članak 10. stavak 2.

		Članak 10. stavak 2. treći podstavak
Članak 7. stavak 3. uvodni tekst Članak 7. stavak 3. točke (a) i (b)		Članak 10. stavak 3. uvodni tekst Članak 10. stavak 3. točke (a) i (b)
Članak 7. stavak 3. prvi podstavak		Članak 10. stavak 6.
Članak 7. stavak 3. drugi podstavak		Članak 10. stavak 3. prvi podstavak
Članak 7. stavak 3. treći podstavak		Članak 10. stavak 2. treći podstavak
Članak 7. stavak 3. četvrti podstavak		
Članak 7. stavak 3. peti podstavak		Članak 10. stavak 2. peti podstavak
—		Članak 10. stavak 2. sedmi podstavak
—		Članak 10. stavak 4.
Članak 7. stavak 4.		Članak 10. stavak 5.
Članak 7. stavak 5.		Članak 10. stavak 7.
Članak 8.		Članak 4. stavak 8. i članak 8. stavak 2. za Prilog I. Članak 10. stavak 8. za priloge II., III., V. i VI. Članak 16. stavak 2. za Prilog IV.
Članak 9.		Članak 22.
Članak 10.		Članak 16. stavak 1.
Članak 11. stavci 1., 2. i 3.		Članak 11. stavci 1., 2. i 3.

Članak 11. stavak 4. prvi i treći podstavak		Članak 13. stavak 1.
Članak 11. stavak 4. drugi podstavak		Članak 13. stavak 2.
—		Članak 13. stavci 3. i 4.
Članak 11. stavak 5.		Članak 11. stavak 4.
Članak 11. stavak 6. prvi podstavak		Članak 12. stavak 2. prva rečenica
Članak 11. stavak 6. drugi podstavak, prva rečenica		Članak 12. stavak 5.
Članak 11. stavak 6. drugi podstavak, druga rečenica		Članak 12. stavak 2. druga rečenica
—		Članak 12. stavci 1., 3., 4., 6., 7., 8. i 9.
—		Članak 14.
—		Članak 15.
Članak 12.		Članak 17. stavak 1.
—		Članak 17. stavci 2., 3. i 4.
Članak 13.		Članak 18.
Članak 14.		Članak 20.
Članak 15. stavak 1.		Članak 19. stavak 1.
Članak 15. stavak 2.		Članak 19. stavak 2.
Članak 15. stavak 3.		—

Članak 15. stavak 4. prva rečenica		Članak 19. stavak 3. prvi podstavak prva rečenica
—		Članak 19. stavak 3. prvi podstavak druga rečenica Članak 19. stavak 3. drugi podstavak
Članak 15. stavak 4. druga rečenica		Članak 19. stavak 3. treći podstavak
—		Članak 19. stavci 4. i 5.
—		Članak 22.
—		Članak 24.
Članak 16.		Članak 25.
Članak 17.		Članak 26.
Članak 18.		Članak 27.
Članak 19.		Članak 28.
Prilog I.		Prilog I., dijelovi A.1 i A.2 Prilog I., dio D Prilog I., dio E
	Članak 1.	—

	Članak 2. stavak 1.	Prilog I., dio B točka 1.
	Članak 2. stavak 2.	Prilog I., dio B.1 točka 2. podtočka (1)
	Članak 2. stavak 3.	—
	Članak 3.	Prilog I., dio B točka 2.
	Članak 4.	Prilog I., dio B točka 3.
	Članak 5. stavak 1.	Prilog I., dio B točka 4.
	Članak 5. stavak 2.	Prilog I., dio B točka 5.
	Članak 5. stavak 3.	Prilog I., dio B točka 6.
	Članak 5. stavak 4.	Prilog I., dio B točka 7.
	Članak 5. stavak 5.	Prilog I., dio B točka 8.
	Članak 6.	—
	Članak 7. stavak 1.	Prilog I., dio B točka 9.
	Članak 7. stavak 2.	Prilog I., dio B točka 10.
	Članak 8.	—
	Prilog I.	Prilog I., dio B.1
	Prilog II.	Prilog I., dio B.2

	Prilog III.	Prilog I., dio B.3
	Prilog IV.	Prilog I., dio B.4
—		Prilog I., dio C
Prilog II.		Prilog II.
Prilog III.		Prilog III.
Prilog IV.		Prilog IV.
Prilog V.		Prilog V.
Prilog VI.		Prilog VI.
Prilog VII.		—
Prilog VIII.		Prilog VII.